

Interpretácia
definícií
kategórií projektov
Prílohy I a II
Smernice EIA

Obsah

1 ÚVOD.....	5
2 PRÍSTUP K INTERPRETÁCII PRÍLOHY I A II KATEGÓRIÍ PROJEKTOV SMERNICE EIA	8
2.1 Dostupné zdroje informácií.....	8
2.2 Pojem „projekt“	9
2.3 Kľúčové zásady odvodené od judikatúry Súdneho dvora	10
2.4 Preverovanie/Skríning/.....	12
2.5 Vzťah medzi Smernicami EIA a SEA	16
2.6 Vzťah medzi Smernicami EIA a IED.....	17
3 JEDNOTLIVÉ KATEGÓRIE PROJEKTOV	18
3.1 Úvod	18
3.2 Príloha I k projektom uvedeným v Článku 4(1) Smernice EIA	18
Príloha I (1)	19
Príloha I (2)	19
Príloha I (3)	20
Príloha I (4)	20
Príloha I (5)	21
Príloha I (6)	21
Príloha I (7)	24
Príloha I (8)	26
Príloha I (9)	27
Príloha I (10).....	29
Príloha I (11).....	29
Príloha I (12).....	30
Príloha I (13).....	30
Príloha I (14).....	31
Príloha I (14).....	31
Príloha I (15).....	31
Príloha I (16).....	32

Príloha I (17).....	32
Príloha I (18).....	33
Príloha I (19).....	33
Príloha I (20).....	33
Príloha I (21).....	35
Príloha I (22).....	35
Príloha I (23).....	35
Príloha I (24).....	35

3.3 Príloha II k projektom uvedeným v Článku 4(2) Smernice EIA.....37

Príloha II (1) Poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo.....	37
Príloha II (2) Ťažobný priemysel	42
Príloha II (3) Energetika.....	43
Príloha II (4) Výroba a spracovanie kovov.....	45
Príloha II (5) Priemysel nerastných surovín	46
Príloha II (6) Chemický priemysel (projekty nezahrnuté v Prílohe I).....	47
Príloha II (7) Potravinársky priemysel.....	48
Príloha II (8) Textilný, kožiarsky, drevársky a papierenský priemysel.....	48
Príloha II (9) Gumárenský priemysel.....	48
Príloha II (10) Projekty v oblasti infraštruktúry.....	48
Príloha II (11) Ostatné projekty.....	54
Príloha II (12) Cestovný ruch a voľný čas	55
Príloha II (13).....	57

4 PREHĽAD PRÍPADOV..... 60

1 Úvod

Cieľom smernice 2011/92/ EÚ¹ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Smernica pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie alebo smernica EIA) je zabezpečiť, aby projekty, ktoré by mohli mať významný vplyv na životné prostredie sú pred ich schválením náležite posúdené. Skôr ako sa prijme rozhodnutie o pokračovaní takéhoto projektu, je potrebné určiť a posúdiť jeho možné dopady na životné prostredie (buď z jeho výstavby alebo prevádzky). Smernica tiež zabezpečuje účasť orgánov ochrany životného prostredia a verejnosti v rozhodovacích procesoch v oblasti životného prostredia. Najmä členovia dotknutej verejnosti musia mať možnosť vyjadriť sa k akémukoľvek návrhu, pokiaľ sú všetky možnosti stále otvorené; t.j. pred prijatím konečného rozhodnutia príslušným orgánom ohľadne žiadosti o súhlas s rozvojom/investíciou. Pri schvaľovaní projektu sa vyžaduje, aby príslušný orgán zobral do úvahy výsledky konzultácií, a aby informoval verejnosť, najmä pokiaľ ide o predpokladané opatrenia, ktoré majú zabrániť dopadom na životné prostredie, znížiť ich alebo ich kompenzovať. Verejnosť musí byť informovaná o rozhodnutí o rozvoji a môže ho súdnou cestou napadnúť.

V roku 2014 bola smernica EIA novelizovaná.² Hoci novela nezmenila kategórie projektu v prílohe I a II k tejto smernici, zaviedla zmeny, ktorých cieľom je zlepšenie ochrany životného prostredia, pri súčasnom znižovaní administratívnej záťaže vyplývajúcej z práva EÚ, v súlade so snahou Európskej komisie o lepšiu tvorbu právnych predpisov. Zmeny relevantné pre tento dokument sú uvedené ďalej. V tejto súvislosti môže byť pre členské štáty tento dokument nápomocný pri implementácii doplňujúcej smernice, ku ktorej má dôjsť do 16.mája 2017.

Prílohy I a II smernice vymenúvajú projekty, ktoré patria do jej pôsobnosti. Projekty uvedené v prílohe I sú tie, ktoré majú významný vplyv na životné prostredie, a ktoré by spravidla mali byť predmetom systematického posúdenia (Článok 4 (1) Smernice EIA). Projekty uvedené v prílohe II nemusia mať v každom z prípadov nevyhnutne významný vplyv na životné prostredie; mali by byť posúdené vtedy, ak členské štáty usúdia, že by mohli mať významný vplyv na životné prostredie (Článok 4 (2) Smernice EIA). Podľa Článku 4 (2) Smernice EIA môže byť stanovenie pravdepodobného významného účinku na životné prostredie vykonané prostredníctvom preskúmania jednotlivých prípadov,

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, OJ L 26, 28.1.2012, str.1-21.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/52/EÚ zo 16. apríla 2014, OJ L 124, 25.4.2014, str. 1-18.

stanovením prahových hodnôt alebo kritérií, alebo kombináciou týchto metód, pri zvážení príslušných výberových kritérií uvedených v prílohe III smernice. Členské štáty majú priestor na voľnú úvahu pri špecifikácii určitých typov projektov, ktoré majú byť predmetom posúdenia, alebo pri stanovení použiteľných kritérií a / alebo prahových hodnôt. Avšak článok 2 (1) smernice EIA obmedzuje tieto právomoci tým, že vyžaduje, aby boli projekty predmetom posúdenia vplyvu, ak je pravdepodobné, že okrem iného aj vzhľadom na ich povahu, veľkosť alebo umiestnenie, budú mať významný vplyv na životné prostredie.³

Smernice EIA definuje pojem „projekt“ v článku 1. Až na niekoľko výnimiek smernica EIA neposkytuje definície, či iné opisy kategórií projektov uvedených v prílohe I a II.⁴ Niektoré definície, uvedené v iných smerniciach EÚ alebo v medzinárodných dohodách, sú výslovne uvedené v prílohách smernice EIA a zaoberá sa nimi odsek 3 tohto usmernenia, na základe príslušných kategórií projektov. Zo skúsenosti získaných pri uplatňovaní smernice EIA vyplýva, že v praxi môže byť problematické rozhodnúť, či jednotlivé projekty patria do jej pôsobnosti. Táto problematika bola riešená v správach Komisie 2003⁵ a 2009⁶ o uplatňovaní a účinnosti smernice EIA.

Cieľom tohto dokumentu je znížiť neistotu ohľadne výkladu a rozsahu kategórií určitých projektov uvedených v smernici EIA. Usiluje sa o to tým, že poskytuje odkazy na užitočné zdroje informácií, najmä na rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie (Súd), na prahové hodnoty a kritériá uplatňované členskými štátmi, definície uvedené v iných smerniciach a na príslušné usmernenia. Tento dokument sa vzťahuje na všetky kategórie projektov uvedených v prílohe I a II smernice EIA. Avšak usmernenie je poskytnuté len pre tie kategórie, ktoré boli predmetom rokovaní Súdneho dvora, alebo pre prípady, kde existujú relevantné informácie. Pri stanovení rozsahu jednotlivých kategórií projektov, bez toho, aby bol dotknutý výklad uvedený v tomto dokumente, by mali čitatelia prihliadať na široký rozsah a široký účel smernice a jej celkového cieľa, ktorým je zabezpečenie ochrany životného prostredia a kvality života.

Tento dokument neskúma ani podrobne neprejednáva postup pri určovaní toho, či sa vyžaduje posúdenie vplyvov na životné prostredie (skrining) pre niektorý z projektov uvedených v prílohe II smernice EIA. Cieľom tohto dokumentu je pomôcť

³ Vec C-72/95 Kraaijeveld a ďalší, bod 50; C-2/07, Abraham a ďalší, bod 37; C-75/08 Mellor, bod 50; C-427/07, Komisia v. Írsko, bod 41).

⁴ Výnimky zahŕňajú letiská (príloha I (7) (a)) a rýchlostné cesty (príloha I (7) (b)).

⁵ Správa z Komisie predložená Európskemu parlamentu a Rade o uplatňovaní a účinnosti smernice EIA (smernica 85/337 EHS, v znení smerníc 97/11/ES) - ako sú členské štáty úspešné pri implementácii smernice o EIA, COM (2003) 334 v konečnom znení, 23.06.2003 [<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1422441617501&uri=CELEX:52003DC0334>].

⁶ Správa Komisie predložená Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o uplatňovaní a účinnosti smernice EIA (smernica 85/337/EHS, v znení smerníc 97/11/ES a 2003/35/ES), COM /2009/0378 v konečnom znení, 23.7.2009, [<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52009DC0378>].

kompetentným vnútroštátnym orgánom a zainteresovaným stranám pri určovaní, či konkrétny projekt patrí do rozsahu pôsobnosti smernice EIA, ale nie pri odhadovaní toho, či projekty prílohy II musia podstúpiť posúdenie vplyvu na životné prostredie.⁷

Tento dokument bol pripravený Generálnym riaditeľstvom Európskej komisie pre životné prostredie, v spolupráci s odborníkmi z členských štátov na posudzovanie vplyvov na životné prostredie a strategického posudzovania vplyvov na životné prostredie. Tento dokument predstavuje názory útvarov Komisie a nemá záväzný charakter. Nemá za úlohu byť definitívny. Dokument môže byť na základe ďalších skúseností s implementáciou smernice EIA v budúcnosti revidovaný, ako aj z toho dôvodu, aby odrážal akúkoľvek budúcu judikatúru. Je potrebné zdôrazniť, že v konečnom dôsledku spočíva výklad smernice na Súdnom dvore.

⁷ Usmernenie komisie ku skríningu je k dispozícii na domovskej stránke Európskej komisie pre posudzovanie životného prostredia [<http://ec.europa.eu/environment/eia/eia-support.htm>].

2 Prístup k výkladu Prílohy I a II kategórií projektov Smernice EIA

2.1 Dostupné zdroje informácií

Rozhodnutia Súdneho dvora sú jediným zdrojom konečného výkladu práva Európskej únie. Smernica EIA je často predmetom prípadov podaných na Súdny dvor a rad prípadov sa zaoberá otázkou definície, označovania a rozsahu jednotlivých kategórií projektov uvedených v prílohe I a II. Komisia zverejnila prehľad najdôležitejších súdnych rozhodnutí, týkajúcich sa ustanovení konsolidovanej smernice EIA pri posudzovaní vplyvov projektov na životné prostredie - rozhodnutia Súdneho dvora.⁸

Rozhodnutia súdu obsahujú niektoré všeobecné kľúčové zásady, ktoré môžu užitočne usmerňovať výklad kategórií projektov uvedených v smernici EIA, ako aj samotný pojem „projekt“. Tieto princípy sú zhrnuté v odseku 2.3. Pre jednotlivé kategórie projektov sú ďalšie informácie získané z judikatúry Súdneho dvora uvedené v odseku 3.

Smernica EIA výslovne odkazuje na iné smernice a medzinárodné dohody. V takomto prípade sa jedná o záväzné zdroje definícií, ktoré majú byť použité pri výklade kategórií projektov uvedených v prílohe I a II.

Navyše, vzhľadom na široké spektrum sektorov, na ktoré sa vzťahuje smernica EIA, sa mnoho ďalších smerníc a pokynov na úrovni EÚ zaoberá aktivitami, na ktoré sa vzťahuje, alebo ktoré obsahujú definície pojmov zahrnutých v prílohe I a II. Definície prevzaté z týchto zdrojov nie sú na účely smernice EIA nevyhnutne aplikovateľné v plnej miere. Účel a kontext rôznych smerníc je potrebné starostlivo zvážiť, pretože rôzne právne predpisy môžu mať rôzne ciele, ktoré by mohli následne ovplyvniť rozsah a význam klasifikácií a definícií projektov, ktorý obsahujú. Preto klasifikácia určitého projektu v jednej smernici nemusí nutne presne predpisovať, ako sa má vykladať rovnaký typ projektu v kontexte inej smernice.⁹ Ako uviedol Súdny dvor (pozri napríklad Vec C-227/01, Komisia v Španielsko), právne predpisy EÚ je potrebné vykladať s ohľadom na celkovú štruktúru a účel právnej úpravy, ktorej sú súčasťou.

⁸ Posudzovanie vplyvov projektov na životné prostredie - rozhodnutie Súdneho dvora (2013), [http://ec.europa.eu/environment/eia/pdf/eia_case_law.pdf].

⁹ Pozri Vec C-486/04, Komisia v. Taliansko, body 43 a 44.

V praxi však môžu právne predpisy jednotlivých sektorov a ďalšie podobné dokumenty často poskytnúť užitočné referenčné informácie, okrem iného najmä v prípadoch, kde sa vyskytuje viac technických termínov.¹⁰

2.2 Pojem „projekt“

Článok 1(2) Smernice EIA definuje „projekt“ ako:

„realizácia stavebných prác alebo budovanie iných zariadení, alebo diel,

„projekt“

iné zásahy do prírodného prostredia a krajiny vrátane tých, ktoré sa týkajú ťažby nerastných surovín.

Judikatúra Súdneho dvora poskytuje široký výklad pojmu „projekt“.¹¹ Avšak, v súvislosti s pojmom „projekt“, a predovšetkým s tým, čo predstavuje „zásah do prírodného prostredia a krajiny“, Súdny dvor rozhodol, že obnovenie existujúceho povolenia (na prevádzkovanie letiska) nemôže byť, v prípade neexistencie akýchkoľvek prác alebo zásahov zahŕňajúcich zmeny na fyzickom aspekte miesta, klasifikované ako „projekt“.¹²

Výraz „zariadenie“ nie je definovaný v smernici EIA. Definícia tohto pojmu je uvedená v smernici o priemyselných emisiách¹³ (IED), ale táto definícia nie je pre účely smernice EIA považovaná za vyhovujúcu. „Zariadenie“ v zmysle IED „znamená stacionárnu technickú jednotku, v ktorej sú vykonávané jedna alebo viac činností uvedených v prílohe I alebo časti 1 prílohy VII [Smernica 2010/75/EÚ] a akékoľvek ostatné, priamo súvisiace činnosti na tom istom mieste, ktoré majú technickú nadväznosť na činnosti uvedené v týchto prílohách a mohli by mať vplyv na emisie a znečistenie“(článok 3 (3) z IED).

Pre porovnanie, smernica EIA poskytuje širšiu pôsobnosť. Aj keď to v smernici EIA nie je výslovne uvedené, mobilné zariadenia sa tiež považujú za zahrnuté v jej ustanoveniach, keďže sa jedná o dočasné zariadenia¹⁴. Keď majú mobilné alebo dočasné zariadenia vlastnosti (a súvisiace vplyvy) kategórií projektov nachádzajúcich sa v prílohe I a II smernice EIA, musia podliehať jej požiadavkám¹⁵. Navyše, keď je mobilné zariadenie presunuté inam, musí sa zväžiť

¹⁰ Súdny dvor vo veci C-127/02, prípad Waddenzee, použil definíciu „projektu“, obsiahnutú v smernici EIA v prípade týkajúcom sa Smernice o biotopoch. Prístup prijatý v tomto dokumente je v súlade s tým, ktorý zaujal v tomto prípade Súdny dvor.

¹¹ Vec C-72/95, Kraaijeveld a ďalší.

¹² Vec C-275/09, Brussels Hoofdstedelijk Gewest a ďalší, bod 24; C-121/11, Pro-Braine a ďalší, bod 31.

¹³ Smernica 2010/75/EÚ Európskeho parlamentu a Rady z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania) (prepracované znenie), OJ L 334, 17.12.2010, str. 17–119.

¹⁴ Navyše príloha II (13), druhá zarážka, výslovne zahŕňa projekty v prílohe I, ktoré sú prijaté výhradne alebo najmä pre vývoj a testovanie nových metód alebo výrobkov, a ktoré nie sú používané viac ako dva roky.¹⁵ Mobilné zariadenia by sa pre účely smernice EIA mali vziať do úvahy okrem iného aj s ohľadom na ich umiestnenie.

potreba nového posúdenia vplyvov na životné prostredie.

Okrem toho existujú druhy činností, ktoré vykazujú vlastnosti viac ako jednej kategórie projektu uvedeného v smernici EIA. Tieto aktivity možno vidieť z rôznych uhlov, v závislosti na ich technických vlastnostiach, návrhu alebo výstupu; napríklad projekty zariadení na výrobu bioplynu alebo biopaliva.¹⁶ Prax ukazuje, že môžu byť relevantné rôzne kategórie projektov, v závislosti od rozsahu projektu na výrobu bioplynu, a to najmä:

- Príloha I, bod 9 alebo 10, alebo príloha II bod 11 (b) (oba prípady, v ktorých je bioplyn výsledkom spracovania odpadov);
- Príloha II, bod 3 (a), kde sa bioplyn využíva na výrobu elektrickej energie;
- Príloha II, bod 10 (a), kde prevádzka na výrobu bioplynu môže byť súčasťou rozvojového projektu priemyselnej zóny.

Definícia pojmu „projekt“ bola doplnená Súdnym dvorom, ktorý dospel k záveru, že „demolačné práce patria do pôsobnosti smernice 85/337 a v tomto ohľade môžu predstavovať „projekt“ v zmysle článku 1 (2) tejto zmluvy“(C-50/09, odseky 86 až 107). Súd dospel k záveru, že demolačné práce nemôžu byť vylúčené z pôsobnosti vnútroštátnej legislatívy uplatňujúcej smernicu EIA. Na základe judikatúry, a za účelom zabezpečenia vysokej úrovne ochrany životného prostredia, novelizovaná smernica EIA stanovuje, že skríningové postupy a posudzovania vplyvov na životné prostredie by mali brať do úvahy vplyv celého predmetného projektu a v prípade, kedy je to vhodné, aj etapy demolácie (príloha II, bod 1 (a), a príloha IV, bod 1 (b) a 5 (a)).

2.3 Kľúčové zásady odvodené z judikatúry¹⁷ Súdného dvora

Účel Smernice EIA

V rozhodnutiach týkajúcich sa smernice EIA Súdny dvor opakovane zdôraznil základný účel smernice, tak ako je vyjadrený v článku 2 (1); t.j., že projekty, ktoré „môžu mať významný vplyv na životné prostredie, okrem iného v dôsledku ich povahy, veľkosti alebo umiestnenia, podliehajú požiadavke na získanie povolenia a na posúdenie z hľadiska ich vplyvov“.

¹⁶ Z výrobného hľadiska môže byť bioplyn buď hlavným výstupom činnosti, alebo jej vedľajším produktom. Okrem toho, zo stavebného hľadiska a z hľadiska údržby, sa výroba bioplynu spolieha na infraštruktúru, napríklad na potrubia, zásobníky, atď. Preto, aby sa zistilo, či projekt súvisiaci s bioplynom spadá do pôsobnosti smernice EIA, musí byť dôkladne preskúmaný, pričom sa vezmú do úvahy všetky príslušné vyhliadky.

¹⁷ Treba poznamenať, že niektoré z rozhodnutí uvedených v tomto dokumente sa vzťahujú na smernicu 85/337/EHS pred novelizáciou, zatiaľ čo iné sa vzťahujú na smernicu 85/337/EHS v znení smernice 97/11/ES. Avšak usudzuje sa, že zásady, ktoré sú podkladom týchto rozhodnutí a ich záverov sú stále použiteľné a užitočné pre výklad smernice v znení neskorších predpisov.

Vo veci C-420/11, Leth, bod 28, Súdny dvor uviedol, že z článku 1 (1) a z prvej, tretej, piatej a šiestej časti úvodu smernice EIA vyplýva, že účelom tejto smernice je posúdenie vplyvov verejných a súkromných projektov na životné prostredie s cieľom dosiahnuť niektoré z cieľov Únie v oblasti ochrany životného prostredia a kvality života. Informácie, ktoré musia byť dodané oznamovateľom v súlade s článkom 5 (1) a prílohou IV smernice EIA a kritériá, ktoré umožňujú členským štátom určiť, či malé projekty - spĺňajúce vlastnosti stanovené v prílohe III k tejto smernici, vyžadujú posúdenie z hľadiska životného prostredia – sa vzťahujú aj na tento účel.

Široký rozsah a rozsiahly účel

Znenie smernice EIA naznačuje, že má široký rozsah a rozsiahly účel.

Je to v súlade so stálou judikatúrou. Vo veci C-72/95, Kraaijeveld a ďalší, bod 31, Súdny dvor uviedol, že „znenie smernice naznačuje, že má široký rozsah a rozsiahly účel. Táto poznámka samotná by mala postačovať na interpretáciu bodu 10 (e) prílohy II smernice, ktorý by sa mal vykladať v tom zmysle, že zahŕňa všetky diela na zadržiavanie vody a prevenciu povodní - a teda aj hrádze -aj keď nie všetky jazykové verzie sú tak presné.“ Súd znovu zdôraznil široký rozsah a rozsiahly účel smernice vo veci C-227/01, Komisia v. Španielsko, bod 46.

Jednotný výklad, rôzne jazykové verzie

Vo veci C-72/95, Kraaijeveld a ďalší, s odkazom na predchádzajúcu judikatúru, Súdny dvor rozhodol, že výklad ustanovenia práva Únie (v tom čase práva Spoločenstva) zahŕňa porovnanie jazykových verzií. Tam, kde sa tieto verzie rozchádzajú, potreba jednotného výkladu vyžaduje, aby sa dotknuté ustanovenia vykladali s odkazom na všeobecnú schému a účel predpisov, ktorej je súčasťou (bod 28) ¹⁸. V tomto prípade Súd dospel k záveru, že výraz „kanalizácia a protipovodňové diela“ v bode 10 (e) prílohy II smernice 85/337 / EHS (pred novelizáciou smernicou 97/11 / ES) sa má vykladať tak, že zahŕňa diela pre zadržiavanie vody a prevenciu povodní, a teda aj hrádze pozdĺž splavných vodných ciest (bod 35).

Odkaz na tento problém sa opäť nachádza v rozhodnutí Súdneho dvora vo veci C-227/01 Komisia v. Španielsko. Súd uviedol, že v rámci tohto konania nebolo nutné rozhodnúť o tom, či všetky jazykové verzie bodu 7 prílohy I smernice 85/337 (týkajúce sa „tratí“ pre diaľkovú železničnú dopravu) používali termín ekvivalentný k výrazu „kol'aje“ („vias“ v španielskej jazykovej verzii). Ani sa nepovažovalo za nevyhnutné rozhodnúť o kompatibilitate so smernicou

¹⁸ Je potrebné poznamenať, že táto zásada je všeobecnou zásadou pre súdnu prax a nie je špecifická pre smernicu EIA.

španielskej legislatívy, prijatej za účelom implementácie uvedeného ustanovenia, pretože použila termín trate („Lineas“). Avšak z judikatúry Súdneho dvora vyplynulo, že ak sa rôzne jazykové verzie ustanovenia rozchádzali, potreba jednotného výkladu práva Únie vyžadovala, aby bolo toto ustanovenie interpretované s ohľadom na účel a všeobecnú štruktúru právnej úpravy, ktorej je súčasťou (bod 45).

Súdny dvor tiež rozhodol, že potreba jednotného uplatňovania a zásada rovnosti vyžadujú, že znenia ustanovenia práva Únie, keď výslovne neodkazuje na právo členského štátu s cieľom určiť jeho význam a rozsah pôsobnosti, musia vziať do úvahy kontext tohto ustanovenia a sledovaný účel (Vec C-287/98, *Linster a ďalší*, bod 43, Vec C-260/11, *Edwards a Pallikaropoulos*, bod 29, Vec C-531/13, *Kornhuber a ďalší*, bod 21).

2.4 Skrining /Preverovanie

Projekty uvedené v prílohe II smernice nie sú automaticky podrobené posúdeniu vplyvov na životné prostredie. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že prípady podrobia posúdeniu v závislosti od konkrétneho prípadu, alebo podľa prahových hodnôt a / alebo kritérií (napríklad veľkosť), umiestnenia (najmä citlivé ekologické oblasti) a potenciálneho dopadu (zasiahnutý povrch, trvanie). Proces určenia, či sa pre projekt uvedený v prílohe II vyžaduje hodnotenie, sa nazýva skrining ¹⁹.

Pri určovaní prahových hodnôt alebo posudzovania vplyvov projektov by sa mali brať do úvahy príslušné kritériá výberu uvedené v prílohe III smernice. Najmä proces skriningu by nemal byť založený len na jednom kritériu (napr. veľkosti), ale mal by brať do úvahy všetky relevantné kritériá výberu uvedené v prílohe III (napr. nielen veľkosť, ale aj umiestnenie projektu).

Preto, ako je to uvedené v odôvodnení 10 smernice EIA, „členské štáty stanovujú prahové hodnoty alebo kritériá na určenie, ktoré z týchto projektov by mali byť predmetom posúdenia na základe ich podstatných vplyvov na životné prostredie. Členské štáty by nemali mať povinnosť skúmať projekty, ktoré nedosahujú limity uvedených prahových hodnôt alebo nespádajú pod tieto kritériá na základe konkrétneho prípadu.

Prahové hodnoty a kritériá stanovené v právnych predpisoch členských štátov by mali vytvoriť jasnú právnu požiadavku na potrebu posúdenia vplyvov na životné prostredie. Napríklad, niektoré krajiny nastavujú exkluzívne prahy, kde v prípade nedosiahnutia ich úrovne sa posúdenie nevyžaduje. Iné stanovujú orientačné prahové hodnoty a kritériá, ktoré nezakladajú právnu požiadavku, ale môžu byť v jednotlivých prípadoch použité na pomoc pri rozhodovaní o tom, či sa vyžaduje posúdenie. Bez ohľadu na spôsob prijatý členským štátom na určenie toho, či konkrétny projekt musí byť posúdený - či už na základe legislatívy,

¹⁹ Pre ďalšie informácie o procese preverovania pozri Usmernenie pre EIA — Screening, 2001 [<http://ec.europa.eu/environment/archives/eia/eia-guidelines/g-screening-full-text.pdf>].

označenia alebo po individuálnom posúdení projektu - cieľ smernice nesmie byť narušený.

Čo sa týka parametrov použitých v prahových hodnotách, je možné urobiť záver, že väčšina členských štátov používa²⁰, napríklad:

- Pre elektrárne: kapacita v MW;
- Pre skládky odpadu pre nie nebezpečný odpad: celkový objem (m³) alebo objem / deň, tony/ deň alebo celkovú kapacitu v tonách;
- Pre nákupné centrá: plocha v hektároch alebo m² (oblasti výstavby, hrubá podlažná plocha); a
- Pre cesty: dĺžka cesty (v km).

Novela z r. 2014 smernice EIA zaviedla zmeny týkajúce sa skríningu, ale zachovaný ostáva prístup na určenie prahových hodnôt a posúdenie vplyvov projektov. Po prvé, novela stanovuje, že rozhodnutia skríningu (aj „pozitívne“ aj „negatívne“) musia byť odôvodnené a musia uvádzať hlavné dôvody, pre ktoré sa posúdenie vyžaduje alebo nevyžaduje. Vyplýva to z prípadov C-87/02, Komisia v. Taliansko a C-75/08, Mellor. Po druhé, bola aktualizovaná príloha III o výberových kritériách, uvedených v článku 4 (3) smernice EIA. Po tretie, bola pridaná nová príloha II.A, ktorá uvádza informácie, ktoré má developer poskytnúť príslušnému orgánu poverenému skríninom.

Úroveň prahových hodnôt - typ kritérií, ktorý je potrebné vziať do úvahy

Smernica EIA priznáva členským štátom určitú mieru uváženia na vytvorenie prahových hodnôt a/alebo kritérií podľa článku 4 (2) (b) smernice. Avšak táto právomoc je obmedzená povinnosťou stanovenou v článku 2 (1), aby projekty, ktoré by mohli mať významný vplyv na životné prostredie, okrem iného v dôsledku ich charakteru, veľkosti alebo umiestnenia, boli predmetom posúdenia ich vplyvu (C-244/12, Salzburger Flughafen, odseky 29 až 30), C-531/13, Kornhuber a ďalší, body 40 až 41). Kritériá a prahové hodnoty sú navrhnuté tak, aby uľahčili preskúmanie skutočných vlastností daného projektu za účelom zistenia, či je predmetom požiadavky na vykonanie posúdenia vplyvu na životné prostredie.

Členský štát, ktorý zaviedol prahové hodnoty a / alebo kritériá na takej úrovni, ktoré by v praxi znamenali, že všetky projekty určitého typu by boli vopred oslobodené od požiadavky na hodnotenie vplyvu, prekračuje medze vlastného uváženia, ktoré mohol uplatniť. To neplatí v prípade, že pri všetkých projektoch tohto typu, ak sú posudzované ako celok, sa považuje za pravdepodobné, že

²⁰ Správa IMPEL o implementácii a posudzovaní vplyvov na životné prostredie na základe presných príkladov z 12.11.2012 porovnáva skríninové postupy EIA v členských štátoch Európskej únie pre štyri rôzne typy projektov: tepelné elektrárne, skládky, nákupné centrá a cestné stavby [<http://impel.eu/wp-content/uploads/2013/01/IMPEL-EIA-Report-final.pdf>].

nemajú významný vplyv na životné prostredie²¹. Členský štát prekročí hranice svojej právomoci podľa článku 2 (1) a 4 (2) smernice o posudzovaní vplyvov na životné aj za okolností, keď nebude brať do úvahy všetky relevantné výberové kritériá uvedené v prílohe III²².

Napríklad vo veci C-332/04, Komisia v. Španielsko, kde sa posúdenie vplyvov na životné prostredie pre projekty rozvoja miest obmedzilo výlučne na projekty umiestnené na pozemkoch mimo mestskej zóny, sa španielska vláda obmedzila len na použitie kritéria umiestnenia. To je len jedno z troch kritérií stanovených v článku 2 (1), smernice EIA a Španielsko nezohľadnilo ďalšie dve kritériá, a síce povahu a veľkosť projektu.

Okrem toho, keďže španielsky zákon určil povinnosť posudzovania vplyvov na životné prostredie iba v prípade projektov rozvoja miest mimo mestských oblastí, neuplatnil kompletne kritérium pre umiestnenie. V skutočnosti husto osídlené oblasti a krajiny významné z hľadiska historického, kultúrneho alebo archeologického v bodoch 2 (g) a (h) prílohy III smernice EIA, patria medzi výberové kritériá uvedené v článku 4 (3) smernice. Tieto kritériá musia vziať členské štáty do úvahy v prípade skúmania jednotlivých prípadov alebo pri stanovovaní prahových hodnôt alebo kritériá na účely článku 4 (2), aby mohli určiť, či by projekt mal byť predmetom posúdenia. Tieto výberové kritériá sa častejšie týkajú mestských oblastí.²³

Vo veci C-244/12, Salzburger Flughafen, odsek 48, Súdny dvor zvážil činnosti členského štátu, podľa článku 4 (2) (b) smernice 85/337, v znení smernice 97/11, s ohľadom na projekty, ktoré spadajú do pôsobnosti prílohy II. Súdny dvor uviedol, že ak členský štát stanoví prahovú hodnotu, ktorá je nezlučiteľná s povinnosťami stanovenými v článku 2 (1) a 4 (3) uvedenej smernice, majú priamo záväzný účinok ustanovenia článkov 2 (1) a 4 (2) (a) a (3) smernice EIA. To si vyžaduje, aby príslušné vnútroštátne orgány zabezpečili, že sa najprv preskúma, či predmetné projekty môžu mať významný vplyv na životné prostredie, a ak áno, že sa následne vykoná posúdenie týchto vplyvov.

Na záver je potrebné zdôrazniť, že v súlade s článkom 4 (3) smernice EIA sú členské štáty povinné, pri stanovovaní kritérií alebo predmetných prahových hodnôt, vziať do úvahy príslušné výberové kritériá uvedené v prílohe III smernice EIA²⁴.

²¹ Vec C-392/96, Komisia v. Írsko, bod 53; C-72/95, Kraaijeveld a ďalší, bod 53; Vec C-435/97, WWF a ďalší, bod 38; Vec C-392/96, Komisia v. Írsko, bod 75; Vec C-66/06, Komisia v. Írsko, bod 65; Vec C-427/07, Komisia v. Írsko, bod 42. ²² C-392/96, Komisia v. Írsko, body 65, 72; C-66/06, Komisia v. Írsko, bod 64; . C255 / 08, Komisia v. Holandsko, body 32 až 39; C-435/09, Komisia v. Belgicko, odseky 52, 55.

²³ C-332/04, Komisia v. Španielsko, odseky 75-79.

²⁴ Vec C-66/06, Komisia v. Írsko, odsek 62; Vec C-255/08, Komisia v. Holandsko, odsek 33; Vec C-435/09, Komisia v. Belgicko, odsek 53; Vec C-531/13, Kornhuber a ďalší, odsek 42.

Postup viacstupňového schválenia

Súd zdôraznil problémy vyplývajúce z projektov, ktoré sú predmetom postupov viacstupňového schválenia²⁵ a opätovne zdôraznil, že je potrebné posúdiť takéto projekty ako celok. V prípade, že postup schválenia obsahuje viac ako jeden stupeň - jedným z nich je hlavné rozhodnutie a ďalší zahŕňa vykonávacie rozhodnutie, ktoré nemôže presiahnuť parametre stanovené hlavným rozhodnutím – je príslušný orgán, za určitých okolností, povinný vykonať posudzovanie vplyvov na životné prostredie pokiaľ ide o projekt, a to dokonca aj po udelení stavebného povolenia na základe predbežného projektu, kedy sú vyhradené časti následne schválené.²⁶ Toto hodnotenie musí byť komplexnej povahy, aby sa vzťahovalo na všetky tie aspekty projektu, ktoré ešte neboli posúdené, alebo ktoré vyžadujú nové posúdenie.

Vylúčenie rozdelenia projektu a „rozkúskovania projektov“²⁷

V judikatúre ohľadne smernice EIA Súdny dvor systematicky zdôraznil, že cieľ smernice nemožno obísť rozdelením projektov. V prípade, kde niekoľko projektov dohromady môže mať významný vplyv na životné prostredie v zmysle článku 2 (1), smernice EIA, musí byť ich vplyv na životné prostredie posudzovaný ako celok. Je potrebné vziať do úvahy projekty spoločne, najmä ak sú prepojené, nadväzujú na seba, alebo sa ich vplyvy na životné prostredie prekrývajú (pozri, v tomto zmysle, rozhodnutie C-147/07, *Ecologistas en Acción-CODA*, odsek 44; Vec C-205/08, *Alpe Adria*, odsek 53).

Okrem toho, aby sa zabránilo zneužívaniu pravidiel EÚ tým, že sa rozdelia projekty, ktoré by dohromady mohli mať významný vplyv na životné prostredie, je potrebné vziať do úvahy kumulatívny účinok takých projektov, medzi ktorými existuje objektívne a chronologické prepojenie (Vec C-244/12, *Salzburger Flughafen*, bod 21).

Vo svojej judikatúre Súdny dvor obhájal široký výklad smernice EIA a zamietol snahu obmedziť jeho rozsah. Vo veci C-227/01, *Komisia proti Španielsku*, Súdny dvor uviedol, že diaľkový projekt nemôže byť rozdelený na postupné kratšie úseky za tým účelom, aby sa tým projekt ako celok, ako aj oddiely vzniknuté týmto rozdelením, vylúčili z požiadaviek smernice (odsek 53). Pokiaľ by to bolo umožnené, účinnosť smernice by mohla byť vážne ohrozená, pretože predmetné orgány by len museli rozdeliť diaľkový projekt na postupné kratšie úseky,

²⁵ Vec C-201/02, *Wells*; Vec C-508/03, *Komisia proti Spojenému kráľovstvu*, Vec C-290/03, *Barker*.

²⁶ Vec C-508/03, *Komisia proti Spojenému kráľovstvu*, odseky 103 až 106.

²⁷ Rozkúskovanie projektov sa odvoláva na prax rozdelenia počiatočného projektu do niekoľkých samostatných projektov, ktoré jednotlivo neprekročia nastavené prahové hodnoty, alebo nevykážu významný vplyv v prípade individuálneho posudzovania, a teda nevyžadujú posúdenie vplyvu, ale dohromady môžu mať významné vplyvy na životné prostredie (pozri COM/2003/0334 Konečná verzia [<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52003DC0334>]).

aby tak mohol byť vylúčený z požiadaviek smernice (bod 53).

Podobná situácia nastáva, ak posúdenie vplyvov na životné prostredie nebolo vykonané na projekte, ktorý v zásade nie je predmetom posúdenia, ale zahŕňa zmenu alebo rozšírenie, na ktoré sa v skutočnosti vzťahuje príloha tejto smernice. Táto situácia vznikla vo veci C-2/07, Abraham a ďalší. V tomto prípade Súdny dvor rozhodol, že „práce na úpravu letiska s dĺžkou vzletovej a pristávacej dráhy 2 100 metrov alebo viac týmto nezahŕňajú len práce na rozšírení pristávacej dráhy, ale tiež všetky práce týkajúce sa budov, zariadení alebo vybavenia tohto letiska, ktoré sa môžu, a to najmä vzhľadom na ich povahu, rozsah a charakteristiky, považovať za zmenu samotného letiska. Tak je to najmä v prípade prác, ktorých účelom je podstatné zvýšenie činnosti letiska a leteckej prevádzky "(odsek 36). V tomto prípade súd dospel k tomuto rozhodnutiu na základe kritéria celkového posúdenia a s ohľadom na zabezpečenie účinnosti smernice EIA.

2.5 Vzťah medzi Smernicami EIA a SEA

Vo svojej Správe z r. 2009 o uplatňovaní a účinnosti smernice EIA²⁸ Komisia uviedla, že teoreticky nemožno očakávať prekrytie, pokiaľ ide o smernicu 2001/42/ES o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (Strategické environmentálne posudzovanie alebo smernica SEA). Avšak boli identifikované rôzne oblasti potenciálneho prekrytia²⁹ pri uplatňovaní týchto dvoch smerníc. Najmä hranice medzi definíciami plánu, programu alebo projektu nie sú vždy jasné, a preto môžu existovať určité pochybnosti o tom, či predmet posudzovania spĺňa kritériá pre potrebu uplatnenia buď jednej zo smerníc EIA a SEA alebo oboch. V tomto ohľade nie sú definície niektorých kategórií projektov, ktoré sa často vzťahujú na využívanie pôdy jasné, čo môže spôsobiť zámenu so smernicou SEA.

Členské štáty zvolili rôzne prístupy, čo sa týka riešenia prípadnej neúčinnosti vyplývajúcej z prekrývajúcich sa postupov. Avšak mnohé členské štáty sa často domnievajú, že nemajú dostatok skúseností pre identifikáciu a riadne posúdenie prekrývajúcich sa prípadov. To je dôvodom, prečo len veľmi málo členských štátov odporúčalo konsolidáciu týchto dvoch smerníc.

²⁸ Správa Komisie určená Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o uplatňovaní a účinnosti smernice EIA (smernica 85/337/EHS, v znení smerníc 97/11/EC a 2003/35/EC) (COM /2009/0378 konečná verzia, 23.7.2009)
[<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52009DC0378>].

²⁹ Napríklad, ak sa veľké projekty skladajú z čiastkových projektov; projekty, ktoré si vyžadujú zmeny územných plánov; plány a programy, ktoré stanovujú záväzné kritériá pre následné povolenie projektov; a hierarchické prepojenia medzi strategickým environmentálnym posudzovaním a posudzovaním vplyvov na životné prostredie („hierarchizácia“).

Mnohé členské štáty zdôraznili, že každý proces by sa mal zachovať a odlišiť, pretože ide o komplementárne postupy zaoberajúce sa rôznymi fázami a postupmi. Členské štáty tiež požiadali o vypracovanie usmernení.

V roku 2005 GR pre životné prostredie zadalo objednávku na vypracovanie štúdie o vzťahu medzi smernicami SEA a EIA³⁰. Táto štúdia poskytuje príklady možných spôsobov prepojenia oboch typov posúdení a vykonávania spoločných postupov špeciálne navrhnutých tak, aby súčasne spĺňali požiadavky oboch smerníc.

V neposlednom rade je potrebné poznamenať, že článok 11 smernice SEA zdôrazňuje, že posudzovanie na základe smernice SEA sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek požiadavky EIA smernice a akékoľvek iné právne požiadavky Únie. Preto, ak majú členské štáty konať v súlade s právnymi predpismi, musia zabezpečiť splnenie požiadaviek oboch smerníc, ak sa na daný prípad vzťahujú obe.

2.6 Vzťah medzi smernicami EIA a IED

Smernica EIA a smernica o priemyselných emisiách (IED) sa niekedy vzťahujú k rovnakému druhu činnosti. Avšak je dôležité mať na pamäti rozdiely, ktoré existujú medzi cieľmi, rozsahom, klasifikačnými systémami a prahovými hodnotami týchto dvoch smerníc. IED stanovuje pravidlá ohľadne integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia pochádzajúceho z priemyselných činností. Stanovuje tiež pravidlá, ktoré majú vylúčiť, alebo ak to nie je možné, znížiť vypúšťanie emisií do ovzdušia, vody a pôdy ako aj predchádzať vzniku odpadov, a to v záujme dosiahnutia vysokej úrovne ochrany životného prostredia ako celku (článok 1 IED). Cieľom samotnej smernice EIA je, s ohľadom na každý jednotlivý prípad, zistiť, opísať a vhodným spôsobom posúdiť priame a nepriame vplyvy projektu na človeka, faunu a flóru; pôdu, vodu, ovzdušie, podnebie a krajinu; hmotný majetok a kultúrne dedičstvo; a interakcia medzi všetkými týmito faktormi (článok 3 smernice EIA).

Tam, kde sa kategórie projektu v smernici EIA prekrývajú s kategóriou činností v prílohe I IED, majú sa interpretovať s ohľadom na účel a všeobecnú štruktúru ustanovení smernice EIA. Členské štáty môžu podľa vlastného uváženia uplatňovať limity stanovené v prílohe I IED v kontexte smernice EIA, ak konajú v medziach právomoci stanovených v článku 2 (1) smernice EIA. To si vyžaduje, aby boli projekty predmetom posúdenia vplyvu v prípade, že je pravdepodobné, že okrem iného aj z dôvodu ich charakteru, veľkosti alebo umiestnenia, budú mať významný vplyv na životné prostredie.

³⁰ Imperial College London Consultants (August 2005) "Vzťah medzi smernicami EIA a SEA", [\[http://ec.europa.eu/environment/archives/eia/pdf/final_report_0508.pdf\]](http://ec.europa.eu/environment/archives/eia/pdf/final_report_0508.pdf).

3 JEDNOTLIVÉ KATEGÓRIE PROJEKTOV

3.1 Úvod

Projekty uvedené v prílohe I a II sa musia interpretovať s ohľadom na pojem „projekt“ (článok 1 (2) a všeobecný cieľ smernice EIA (článok 2 (1))). Tieto výklady určené pre kategórie projektov vychádzajú z účelu smernice, zo skúseností získaných pri jej aplikácii a z interpretácie Súdneho dvora.

Informácie v tomto oddiele by mali pomôcť pri zabezpečení lepšieho porozumenia kategóriám projektov. Ako už bolo naznačené vyššie, väčšina z týchto informácií vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, smerníc EÚ, medzinárodných dohovorov a usmernení vypracovaných Európskou komisiou. Je to jasne uvedené v rámci každej kategórie projektu kedykoľvek, keď sú tieto definície výslovne uvedené v texte smernice EIA.³¹ V prípade ďalších definícií sa odporúča, aby čitateľ starostlivo zvažil, či môžu byť ako také použité v rozsahu smernice EIA. Pamätať by sa malo aj na ciele rôznych právnych predpisov, s ohľadom na úvahy uvedené v bode 2 tohto dokumentu.

Treba tiež poznamenať, že definície uvedené v tejto časti nemajú predstavovať ucelený slovník všetkých pojmov uvedených v smernici EIA a zámerne sa vyhýba dlhým technickým opisom priemyselných procesov. Čitateľ tu nájde odkazy na potenciálne užitočné zdroje dostupných definícií mimo oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako je to uvedené v texte.

Táto kapitola dodržiava poradie príloh smernice EIA, ale neposkytuje podrobnosti o všetkých kategóriách projektov, ako ani vyčerpávajúci výklad. Avšak uvedené údaje môžu byť užitočné aj pre lepšie pochopenie kategórií projektov, ktoré nie sú ďalej vysvetlené.

3.2 Projekty Prílohy I uvedené v Článku 4 (1) Smernice o EIA

V súlade s článkami 2 (1) a 4 (1) smernice EIA, a bez ohľadu na výnimočné prípady uvedené v článku 2 (4), dopady projektov na životné prostredie, na ktoré sa vzťahuje príloha I smernice musia byť ako také a pred udelením povolenia systematicky vyhodnotené³². Z toho vyplýva, že v tomto ohľade členské štáty nemajú žiadny priestor na voľnú úvahu.

³¹ Napríklad, príloha I (7) (a) smernice EIA odkazuje na definíciu pojmu „letisko“ obsiahnutú v Chicagskom dohovore z r. 1944, ktorým bola založená Medzinárodná organizácia civilného letectva.

³² Na tento účel pozri rozsudky- Vec C-465/04, Komisia v. Írsko, odsek 45, a Vec C-255/05 Komisia v. Taliansko, odsek 52.

Okrem toho, ak sú prahové hodnoty priradené ku prílohe I kategórií projektov, pre ktorú nie sú takéto prahové hodnoty naplánované, obmedzilo by to rozsah pôsobnosti smernice EIA³³.

Príloha I (1)

Ropné rafinérie (okrem podnikov vyrábajúcich len mazivá z ropy) a zariadenia na splyňovanie a skvapalňovanie 500 alebo viac ton uhlia alebo bitúmenových bridlíc za deň

Príloha I (2)

(a) Tepelné elektrárne a iné spaľovacie zariadenia s tepelným výkonom 300 MW a viac

Pri interpretácii tejto kategórie projektov je potrebné mať na pamäti rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C-431/92, Komisia v. Nemecko.

Príloha I (2)

Príloha I, bod 2 smernice, podľa ktorého projekty pre tepelné elektrárne s tepelným výkonom 300 MW a viac musia podstúpiť posúdenie, sa má vykladať tak, že sa vyžaduje posudzovanie projektov bez ohľadu na to, či sú to samostatné stavby, alebo sú pridané k už existujúcej stavbe, alebo majú blízke funkčné prepojenie s už existujúcou stavbou. Aj v prípade, že takýto projekt má blízke funkčné prepojenie s už existujúcou stavbou, nemôže z tohto dôvodu spadať pod „zmeny projektov zaradených v prílohe I, uvedených v bode 13 prílohy II (bod 12 pred novelizáciou prostredníctvom smernice 97/11/ES³⁴). Zásada vyjadrená v tomto rozhodnutí bola začlenená do textu smernice EIA prostredníctvom úprav zavedených smernicou 2003/35/EC³⁵, ktorá stanovila, že posúdenie vplyvov na životné prostredie bude povinné pre „akúkoľvek zmenu alebo rozšírenie projektov uvedených v tejto prílohe, ak takáto zmena alebo rozšírenie samotné spĺňajú limity, ak existujú, ustanovené v tejto prílohe“(príloha I (24)).

Je možné využiť odkaz na IED, ktorý definuje pojem „spaľovacie zariadenia“ ako „akékoľvek technické zariadenie, v ktorom prebieha spaľovanie palív za účelom využitia takto vzniknutého tepla“.

³³ Pozri C-435/09, Komisia v. Belgicko, odseky 86 a 88.

³⁴ Smernica Rady 97/11/ES z 3. marca 1997, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 85/337/EHS o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, OJ L 73, 14.03.97.

³⁵ Smernica 2003/35/ES Európskeho parlamentu a Rady z 26. mája 2003 o účasti verejnosti pri navrhovaní určitých plánov a programov týkajúcich sa životného prostredia a o zmene v súvislosti s účasťou verejnosti a prístupe k spravodlivosti smerníc Rady 85/337/EHS a 96/61/ES, OJ L 156, 25.6.2003, str. 17–25.

(b) Jadrové elektrárne a iné jadrové reaktory, vrátane ich rozobratia alebo vyradenia takýchto elektrární alebo reaktorov z prevádzky⁽³⁶⁾ (s výnimkou výskumných zariadení na výrobu a konverziu štiepných a obohatených materiálov, ktorých maximálny výkon nepresahuje jeden kilowatt nepretržitého tepelného zaťaženia).

Príloha I (3)

(a) Zariadenie na opätovné spracovanie vyhoreného jadrového paliva;
(b) Zariadenia určené na:

Príloha I (3)

- (i) na výrobu alebo obohacovanie jadrového paliva;
- (ii) na spracovanie vyhoreného jadrového paliva alebo vysoko rádioaktívneho odpadu;
- (iii) na konečné odstránenie vyhoreného jadrového paliva;
- (iv) len pre konečné odstránenie rádioaktívneho odpadu;
- (v) len pre uskladnenie (plánované na viac ako 10 rokov) vyhoreného jadrového paliva alebo rádioaktívneho odpadu na inom mieste, ako je miesto výroby.

Príloha I (4)

(a) Integrované zariadenia na primárnu výrobu liatiny a ocele

Integrované zariadenia sú veľké priemyselné komplexy a sú charakterizované sieťami vzájomne závislých materiálových a energetických tokov medzi jednotlivými výrobnými jednotkami (vrátane aglomeračných zariadení a zariadení ako sú briketárne, koksovacie pece, vysoké pece a kyslíkové konvertory s následným odlievaním ocele).

Príloha I (4)

(b) Zariadenia na výrobu surových neželezných kovov z rudy, koncentrátov alebo druhotných surovín metalurgickými, chemickými alebo elektrolytickými postupmi

Neželezné kovy sa vyrábajú z rôznych primárnych a druhotných surovín. Primárne suroviny sú vyrobené z rúd, ktoré sa ťažia a ďalej upravujú pred tým, než sú spracované, za účelom produkcie surového kovu. Úprava rúd sa bežne vykonáva v blízkosti baní.

Druhotné suroviny používané na surové neželezné kovy zahŕňajú kovový odpad, trosky, odpadové plyny alebo filtrovaný prach, trosky a odpady.

³⁶ Jadrové elektrárne a iné jadrové reaktory prestávajú byť takýmito zariadeniami, ak všetko nukleárne palivo a všetky ostatné kontaminované prvky boli z miesta zariadenia natrvalo odstránené.

Príloha I (5)

Príloha I (5)

Zariadenia na ťažbu azbestu a na spracovanie a premenu azbestu a výrobkov obsahujúcich azbest na azbestocementové výrobky s ročnou produkciou viac ako 20 000 ton hotových výrobkov, pre trecie materiály, s ročnou produkciou viac ako 50 ton hotových výrobkov a pre iné využitia azbestu, použitie viac ako 200 ton ročne.

Azbest je v celej Európskej únii zakázaný od 1. januára 2005³⁷.

Priloha I (6)

Spojené chemické zariadenia, t. j. tie zariadenia na výrobu látok v priemyselnom meradle, ktoré využívajú chemické procesy premeny, v ktorých je niekoľko jednotiek postavených vedľa seba a sú navzájom funkčne prepojené a slúžia:

- (a) na výrobu základných organických chemikálií;
- (b) na výrobu základných anorganických chemikálií;
- (c) na výrobu fosforečných, dusíkatých alebo draselných hnojív (jednoduchých alebo kombinovaných hnojív);
- (d) na výrobu základných prípravkov na ochranu rastlín a biocídov;
- (e) na výrobu základných farmaceutických výrobkov využitím chemických alebo biologických procesov;
- (f) na výrobu výbušnín.

Projektová kategória „spojené chemické zariadenia“ je rozdelená do šiestich subkategórií, ktoré sú takmer rovnaké ako tie, ktoré sú uvedené v bode 4 prílohy I smernice IED.³⁸ Zoznam organických a anorganických chemikálií v prílohe I smernice IED by mohol byť pre účely smernice EIA použitý aj ako neúplný zoznam:

Organické chemické látky zahŕňajú: (a) jednoduché uhľovodíky (lineárne alebo cyklické, nasýtené alebo nenasýtené, alifatické alebo aromatické); (b) uhľovodíky obsahujúce kyslík, ako sú alkoholy, aldehydy, ketóny, karboxylové kyseliny, estery, acetáty, étery, peroxidy,

³⁷ Smernica Komisie 1999/77/ES z 26. júla 1999, ktorou sa po šiestykrát prispôsobuje technickému pokroku príloha I smernice Rady 76/769/EHS o aproximácii právnych a správnych opatrení členských štátov týkajúcich sa obmedzenia uvádzania na trh a používania určitých nebezpečných látok a prípravkov (azbest).

³⁸ Je potrebné poznamenať, že smernica EIA sa vzťahuje iba na integrované zariadenia, čo je podsúbor tých, na ktoré sa vzťahuje IED. Okrem toho existujú určité rozdiely v popisoch. Po prvé, zatiaľ čo smernica EIA odkazuje na základné organické a anorganické chemikálie, IED vynecháva pojem základné, aj keď bol použitý len pre objasnenie. Po druhé, bod 6 (d) prílohy I smernice EIA sa vzťahuje na výrobu prípravkov na ochranu rastlín a biocídov, zatiaľ čo IED odkazuje na výrobu prípravku na ochranu rastlín alebo biocídov (bod 4.4, príloha I).

epoxidové živice; (c) sírne uhľovodíky; (d) uhľovodíky obsahujúce dusík, ako sú amíny, amidy, dusíkaté zlúčeniny, nitrozlučeniny alebo zlúčeniny dusičnanu, nitrily, kyanatany, izokyanáty; (e) uhľovodíky obsahujúce fosfor; (f) halogenované uhľovodíky; (g), organokovové zlúčeniny; (h) plastové materiály (polyméry, syntetické vlákna a vlákna na báze celulózy); (i) syntetické kaučuky; (j), farbivá a pigmenty; (k) povrchovo aktívne látky a tenzidy.

Anorganické chemické látky zahŕňajú: (a) plyny, ako je napríklad amoniak, chlór alebo chlorovodík, fluór alebo fluorovodík, oxidy uhlíka, zlúčeniny síry, oxidy dusíka, vodík, oxid siričitý, karbonylchlorid; (b) kyseliny, ako je napríklad kyselina chrómová, kyselina fluorovodíková, kyselina fosforečná, kyselina dusičná, kyselina chlorovodíková, kyselina sírová, óleum, sírne kyseliny; (c) zásady ako je hydroxid amónny, hydroxid draselný, hydroxid sodný; (d) soli, ako je chlorid amónny, chlorečnan draselný, uhličitan draselný, uhličitan sodný, peroxoboritan, dusičnan strieborný; (e) nekovy, oxidy kovov alebo iné anorganické zlúčeniny, ako je napríklad karbid vápnika, karbid kremíka.

„Spojené“, „postavené vedľa seba“ a „funkčne prepojené“

Prvé usmernenie ohľadne pojmov „spojený“, „postavený vedľa seba“ a „funkčne prepojený“ poskytla judikatúra (pozri vec C-133/94, Komisia v. Belgicko). Súd rozhodol, že „to, či je chemické zariadenie spojené nezávisí na jeho spracovateľskej kapacite, alebo na type chemickej látky v ňom spracováanej, ale na existencii prepojených výrobných jednotiek, ktoré tvoria, pokiaľ ide o ich prevádzku, jedinú výrobnú jednotku“. Je potrebné poznamenať, že táto definícia platila pred novelizáciou prílohy I (6) smernicou 97/11/ES.³⁹

Preto základom pre výklad pojmu „integrácia“ by bolo, že sú prítomné rôzne jednotky a existuje prepojenie medzi rôznymi časťami chemického závodu. Funkčné prepojenie bude primárne prostredníctvom procesnej cesty, t.j. rôzne jednotky zariadenia slúžia spoločnému účelu tým, že vyrábajú medziprodukty, alebo vstupný materiál (prekurzory, pomocné látky, atď.) pre ostatné jednotky. Jednotlivé časti zariadenia teda prispievajú k vytvoreniu hotového výrobku (alebo produktov) aj keď je možné, že časť z medziproduktov alebo vstupných materiálov vyrobených v tomto zariadení bude uvedená aj na trh. Navyše tu môže existovať infraštruktúrne prepojenie (napríklad na energetické účely), ale to samo o sebe nepredstavuje funkčné prepojenie.

Pojem „vedľa seba“ bežne znamená "postavené vedľa seba" alebo „umiestnené jedno vedľa druhého". Avšak, vzhľadom na široký účel smernice sa nezdá, že by existovala požiadavka na akúkoľvek konkrétnu jednotku, ktorá musí byť umiestnená bezprostredne vedľa druhej, pretože prekurzory môžu byť vyrábané v inej časti miesta a prenesené

³⁹ Príloha I (6), smernice 85/337/EHS pred zmenami uvedenými v „Spojených chemických zariadeniach“.

Príloha I (6)

potrubím, dopravným pásom alebo inou formou transferu na miesto dokončenia alebo procesu. Takéto viditeľne priamo spojené činnosti majú funkčné prepojenie s ostatnými činnosťami vykonávanými na tomto mieste a mohli by mať vplyv na životné prostredie.

„Výroba v priemyselnom meradle“

Príloha I (6) neobsahuje žiadne kvantitatívne prahové hodnoty pre kapacitu, ale iba odkaz na „výrobu v priemyselnom meradle“.

Príloha I smernice IED hovorí, že Komisia má stanoviť pokyny k výkladu pojmu "priemyselné meradlo" vo vzťahu k opisu činností chemického priemyslu, uvedených v prílohe.

„Chemické procesy premeny“

Príloha I (6) odkazuje na výrobu v priemyselnom meradle pomocou „chemických procesov premeny“. „Chemické procesy premeny“ znamenajú, že v priebehu výrobného procesu sa odohráva transformácia prostredníctvom jednej alebo viacerých chemických reakcií. To platí aj pre biotechnologický alebo biologický proces, ktorý je väčšinou spojený s chemickou konverziou (napr. fermentácia). Činnosť zahŕňajúca iba fyzické spracovanie (napríklad jednoduché zmiešavanie alebo miešanie látok, ktoré nereagujú chemicky, odvodnenie, riedenie, prebalenie kyselín / zásad), by sem nemala patriť.

Pre porovnanie, v prílohe I k IED bod 4 definuje „výrobu“ v chemickom priemysle ako výrobu v priemyselnom meradle prostredníctvom chemického alebo biologického spracovania látok alebo skupín látok uvedených v tomto bode.

Použitie pojmu „základné“

Pojem „základné“⁴⁰ neznamena len tie chemické látky, ktoré vyžadujú ďalšie spracovanie, ale tiež určité konečné (ale stále základné) chemické produkty (napríklad syntetické gúmy, farbivá a pigmenty, polyméry a syntetické vlákna), ktoré môžu podstúpiť ďalšie (nechemické) spracovanie. Výroba zmesi chemických látok by sa mohla tiež považovať za produkciu „základných“ chemikálií. Napríklad bionafta, z veľkej časti zložená zo zmesi esterov, by spadala pod označenie „základné organické chemikálie“, pretože sa to týka výroby esterov.

Tento pojem by však nezahŕňal konečné výrobky, ktoré nemôžu byť považované za „chemické výrobky“. Napríklad výroba pneumatík z gúmy s ostatnými zložkami zahŕňa nejakú formu chemického spracovania bez vytvárania „základného chemického produktu“.

⁴⁰ Je potrebné poznamenať, že pojem „základné“ sa už používa v popisoch o činnosti v bode 4 prílohy I k Smernici 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách.

Príloha I (7)

(a) Výstavba tratí pre diaľkovú železničnú dopravu a letísk so základnou dĺžkou vzletovej a pristávacej dráhy 2 100 m alebo viac;

Pri výklade rozsahu tejto kategórie projektov je potrebné vziať do úvahy rozhodnutie Súdu vo veci C-227/01, Komisia v. Španielsko, pokiaľ ide o „trate pre diaľkovú železničnú dopravu“.

V tomto prípade Súdny dvor dospel k záveru, že projekt týkajúci sa pokladania doplnkovej železničnej trate v dĺžke 13,2 km, z toho 7,64 km predstavovalo novú trasu, a ktorý bol súčasťou 251 km železničnej trate, spadá pod prílohu I (7). Prílohu I (7) je teda potrebné chápať tak, že zahŕňa zdvojenie existujúcej trate, ktoré nemá byť považované za obyčajnú zmenu súčasného projektu.

Projekt tvoril súčasť väčšieho projektu s názvom „Stredozemný koridor“; jednalo sa o 251 km železničnej trate pozdĺž španielskeho pobrežia z Tarragony do Valencie. Španielska vláda argumentovala, že predmetom posúdenia bol len predmetný úsek, a že jeho dĺžka by nemala byť klasifikovaná ako „trať pre diaľkovú železničnú dopravu“, v súlade s prílohou I (7), smernice 85/337. Súd tento argument úplne zamietol z toho dôvodu, že účinnosť smernice by bola vážne ohrozená, pretože „zainteresované vnútroštátne orgány by len museli diaľkový projekt rozdeliť na postupné kratšie úseky, aby tak z požiadaviek smernice vylúčili projekt ako celok a aj časti vzniknuté z tohto rozdelenia“.

Príloha I (7) (a)

Preto Súdny dvor vo svojom rozsudku rozhodol, že skutočnosť, že projekt sa vzťahuje len na krátky úsek diaľkovej trasy nebol relevantný. Keďže nová koľaj očividne vytvorí nové významné rušivé vplyvy, nie je nutné preukázať existenciu konkrétnych negatívnych vplyvov -⁴¹ ich pravdepodobnosť postačuje na rozhodnutie, že projekt spadá pod prílohu I.

Pokiaľ ide o „letiská“, smernica EIA poskytuje jasnú definíciu. Jej poznámka pod čiarou (1) označuje, že na účely tejto smernice letisko „znamená letisko, ktoré zodpovedá definícii Chicagského dohovoru z r.1944, ktorým bola založená Medzinárodná organizácia civilného letectva (príloha 14)“. Podľa tohto dohovoru termín letisko (letisko), je „vymedzená oblasť na zemi alebo na vode (vrátane všetkých budov, zariadení a vybavenia) určená na používanie buď ako celok alebo jeho časť, za účelom priletu, odletu a pohybu lietadiel“.

Vo veci C-2/07, Abraham a ďalší, Súdny dvor posudzoval otázku, či práce týkajúce sa infraštruktúry existujúceho letiska, ktorého dráha už je dlhšia ako 2100 m, spadajú do pôsobnosti prílohy II (12), v spojení s

⁴¹ Vec C-227/01, Komisia v. Španielsko, odsek 59: „Okrem toho je nepochybné, že sa jedná o taký typ projektu, pri ktorom dôjde ku vzniku nových významných rušivých vplyvov, aj keď len v dôsledku prispôsobenia železničnej trate za účelom dopravy, ktorá môže dosiahnuť rýchlosť 220 km / h“.

Príloha I (7) (a)

prílohou I (7), smernice EIA (v pôvodnom znení). Príloha I (7) smernice odkazuje na "výstavbu [...] letísk so základnou dĺžkou vzletovej a pristávacej dráhy 2 100 m alebo viac". Smernica však nestanovuje žiadne ustanovenia o rozšírení letiska, najmä tam, kde takéto rozšírenie nemení veľkosť pristávacej dráhy. V tejto súvislosti sa navrhovaný projekt týkal zmeny infraštruktúry letiska, výstavby kontrolnej veže, východov a odbavovacích plôch novej dráhy a práce na reštrukturalizácii a rozšírení dráh bez zmeny ich dĺžky. Ak vezmeme do úvahy, že takýto projekt by mal vážne dôsledky na životné prostredie, a že požiadavka na vykonanie EIA by sa obišla pod zámkou, že neexistuje žiadna zmena dĺžky pristávacej dráhy, Súdny dvor rozhodol, s ohľadom na kritérium celkového posúdenia a s ohľadom na zabezpečenie účinnosti smernice 85/337/EHS, že „práce na úprave letiska s dĺžkou vzletovej a pristávacej dráhy 2100 m alebo viac nezahŕňajú len práce na rozšírenie pristávacej dráhy, ale všetky práce súvisiace s budovami, zariadeniami alebo vybavením tohto letiska, a teda môžu sa považovať, a to najmä vzhľadom na ich povahu, rozsah a charakteristiky, za zmenu samotného letiska. Jedná sa najmä o práce za účelom podstatného zvýšenia činnosti letiska a leteckej prevádzky "(bod 36). Súd dospel k záveru, že príslušné orgány musia zohľadniť plánované zvýšenie činnosti letiska pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie u stavebných úprav infraštruktúry tohto letiska, zameraných na tento nárast činnosti. Tento prístup bol potvrdený v nasledujúcich rozsudkoch a upozorňuje, že príslušné ustanovenia prílohy II smernice EIA, v spojení s tými v prílohe I, zahŕňajú aj práce za účelom zmeny infraštruktúry existujúceho letiska (Vec C-275/09, Brusel Hoofdstedelijk Gewest a ďalší, a Vec C-244/12, Salzburger Flughafen).

Judikatúra uvádza výklad Súdneho dvora k ustanoveniu bodu 7 (a) prílohy I s ohľadom na „výstavbu". Súdny dvor použil široký výklad výrazu „výstavba letiska", pričom zobral do úvahy práce a fyzické zásahy. Súdny dvor uviedol, že okrem prác týkajúcich sa letiskových plôch tento pojem zahŕňa „všetky stavebné práce týkajúce sa budov, zariadení alebo vybavenia letiska" (Vec C-2/07 Abraham a ďalší, odsek 36).

Avšak obnova existujúceho povolenia na prevádzku letiska nemôže byť v zmysle týchto ustanovení, pri absencii prác alebo zásahov zahŕňajúcich zmeny fyzikálnych aspektov miesta, klasifikovaná ako „projekt" alebo prípadne „stavba" (Vec C-275/09, Brusel Hoofdstedelijk Gewest a ďalší).

(b) Výstavba diaľnic a rýchlostných ciest;

Príloha I (7) (b)

Jasná definícia pre „rýchlostné cesty" je k dispozícii v smernici EIA. Poznámka pod čiarou (2) uvádza, že na účely tejto smernice je „cesta prvej kategórie" cesta, ktorá zodpovedá definícii v Európskej dohode o hlavných medzinárodných cestách I. triedy z 15. novembra 1975. Podľa tejto dohody cesta „ znamená cestu vyhradenú na premávku motorových vozidiel, prístupnú len cez mimoúrovňové alebo riadené križovatky,

na ktorej je predovšetkým v jazdnom pruhu(och) zakázané zastavenie a státie.⁴²

Z tejto definície nevyplýva, že cesty umiestnené v mestských oblastiach by boli a priori vylúčené. Dohoda uvedená vyššie tiež definuje pojem „diaľnica“, o.i. ako cestu špeciálne navrhnutú a postavenú pre prevádzku motorových vozidiel, ktorá neslúži pozemkom pri nej ležiacich, nekriži sa na jednej úrovni so žiadnou cestou, železnicou alebo električkovou traťou alebo cestou pre chodcov a je špeciálne značená ako diaľnica.

Vo veci C-142/07, *Ecologistas en Acción-CODA*, Súd konštatoval, že keďže nie všetky členské štáty sú zmluvnými stranami tejto dohody, tento odkaz sa týka znenia dohody platnej v čase, keď bola prijatá smernica 85/337/EHS, t.j. dohody z 15. novembra 1975 (odsek 30).

V nadväznosti na judikatúru a cieľ smernice EIA, projekty „mestských“ ciest sa musia považovať za spadajúce do pôsobnosti smernice EIA (Vec C-142/07 *Ecologistas en Acción-CODA*, odsek 31 až 37).

Okrem toho, Súdny dvor vo svojom rozsudku poskytol široký výklad pojmu „výstavba“ a pripustil, že práce na rekonštrukcii už existujúcich ciest môžu byť, vzhľadom k ich veľkosti a spôsobu akým sú vykonávané, rovnocenné výstavbe novej cesty (Vec C-142/07, *Ecologistas en Acción-CODA* odsek 36).

(c) Výstavba nových štvor- a viacprúdových ciest, alebo prestavba a/alebo rozšírenie existujúcich dvoj- alebo menejprúdových ciest na štvor- a viacprúdové, kde takáto nová cesta alebo prestavovaný alebo rozširovaný úsek cesty by mal 10 km alebo viac nepretržitej dĺžky

Príloha I (8)

(a) Vnútrozemské vodné cesty a prístavy pre vnútrozemskú vodnú prepravu, ktorá umožňuje plavbu lodí s výtlakom nad 1350 ton

(b) Obchodné prístavy, prístavné móla pre nakladanie a vykladanie, ktoré sú pripojené k zemi a vonkajším prístavom (mimo mól pre prievozné lode), ktoré môžu ukotviť lode nad 1 350 ton.

Príloha I (8)

⁴² Podľa tejto dohody, „diaľnica“ znamená cestu špeciálne projektovanú a vybudovanú pre prevádzku motorových vozidiel, ktorá neslúži susediacim pozemkom, a ktorá:

(i) má, s výnimkou zvláštnych bodov alebo dočasne, oddelené pruhy pre prevádzku v dvoch smeroch, oddelené od seba deliacim pásom, ktorý nie je určený na prevádzku, alebo výnimočne inými prostriedkami;

(ii) nekriži sa na jednej úrovni so žiadnou cestou, železnicou alebo električkovou traťou alebo cestou pre peších; a

(iii) je zvlášť značená ako diaľnica.

Prax ukazuje, že členské štáty majú tendenciu zahrnúť do tejto kategórie projektov aj vnútrozemské a námorné prístavy.

S ohľadom na parameter kapacity (plavidlá nad 1350 ton) používaný v rámci tejto definície, ten by mohol byť prijatý ako hrubá nosnosť lode.

To je maximálna hmotnosť, ktorú môže loď niesť, vrátane tovaru, osôb, palív atď., ktorá je zobrazená čiarou na boku lode, ponad ktorú voda nesmie siahať, keď loď pláva na vode.

Príloha I (9)

Príloha I (9)

Zariadenie na odstraňovanie nebezpečného odpadu spaľovaním, chemickým spracovaním (ako sú definované v prílohe I smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade⁴³ v časti D9), alebo skládky nebezpečného odpadu, ako sú definované v bode 2 článku 3 uvedenej smernice.

Rámcová smernica o odpadoch (smernica 2008/98/ES, rámcovej smernice o vode RSV) si kladie za cieľ „ochranu životného prostredia a ľudského zdravia prostredníctvom prevencie alebo zníženia nepriaznivých vplyvov odpadov a odpadového hospodárstva a obmedzením celkových vplyvov využívania zdrojov a zlepšenie efektivity takéhoto použitia“ (článok 1).

Smernica 2008/98/ES ruší predchádzajúcu smernicu 2006/12 o odpadoch a smernicu 75/439/EHS a 91/689/EHS, čo sa týka odpadových olejov a prípadne nebezpečných odpadov. RSV platí od 12. decembra 2010 a zavádza nové ustanovenia s cieľom posilniť predchádzanie vzniku odpadu, opätovné použitie a recykláciu v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva (článok 4) a objasňuje kľúčové pojmy, konkrétne definície odpadu (článok 3 (1)), jeho zhodnotenie a likvidáciu. Tiež stanovuje vhodné postupy vzťahujúce sa na vedľajšie produkty (článok 5) a na odpad, ktorý prestal byť odpadom (článok 6). K dispozícii sú usmernenia⁴⁴ ku kľúčovým požiadavkám RSV.

RSV definuje „odpad“ ako „akúkoľvek látku alebo predmet, ktorých sa držiteľ zbavuje alebo sa vyžaduje, aby sa ich zbavil“ (článok 3 (1)).

RSV rozširuje pojmy „zhodnotenie“ a „likvidácia“ tak, že sa už viac nespoliehajú iba na činnosti uvedené v prílohe. „Zhodnotenie“ je definované v článku 3 (15) ako „akákoľvek činnosť, ktorej hlavným výsledkom je prospešné využitie odpadu, ktorý nahradí iné materiály, ktoré by sa inak použili na konkrétny účel, alebo príprava odpadu na plnenie tejto funkcie v závode alebo v širšom hospodárstve“. Príloha II rámcovej smernice o vode stanovuje neúplný zoznam činností zhodnotenia. Tento pojem zhodnotenia bol opísaný ako „zastrešujúci koncept“ zahŕňajúci prípravu na opätovné použitie, recykláciu a iné zhodnotenie, napríklad využitie na výrobu energie.

⁴³ OJ L 312, 22.11.2008, str.3.

⁴⁴ http://ec.europa.eu/environment/waste/framework/pdf/guidance_doc.pdf.

„Likvidácia“ je definovaná v článku 3 (19) RSV ako „akákoľvek činnosť, ktorá nie je zhodnocovaním, a to aj v prípade, že druhotným výsledkom tejto činnosti je spätné získanie látok alebo energie.“ Príloha I RSV stanovuje neúplný zoznam činností za účelom likvidácie.

Pojem „nakladanie“, je tiež definovaný v článku 3 (14) rámcovej smernice o vode ako „zhodnotenie alebo likvidácia, vrátane prípravy pred zhodnotením alebo likvidáciou“.

Jedným z kľúčových cieľov rámcovej smernice o vode je podpora lepšieho využitia zdrojov podporovaním využívania odpadov na prospešné účely. Za týmto účelom, v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva, sa majú uprednostniť spôsoby využitia, ktoré vedú k využitiu odpadu namiesto primárnych zdrojov pred likvidáciou odpadov, ktorej účelom je len jednoducho bezpečné zbravenie sa odpadu.

Pri rozhodovaní o tom, či jednotlivé projekty patria do tejto kategórie projektu, možno odkázať na definície stanovené v právnych predpisoch o odpadoch v EÚ za predpokladu, že sú tiež výslovne uvedené v texte smernice EIA (ako je tomu v prípade výrazu „chemická úprava“ a „nebezpečný odpad“). Všeobecný cieľ smernice EIA, t.j. že projekty, ktoré by mohli mať významný vplyv na životné prostredie sú predmetom posúdenia ich vplyvov, by mal byť v tomto zmysle prijatý ako hlavná zásada.

Je potrebné poznamenať, že na účely smernice EIA sa pojem „likvidácia“ interpretuje tak, aby zahŕňal „zhodnotenie“. To bolo potvrdené Súdny dvorom vo veci C-486/04, Komisia v. Taliansko, kde Súdny dvor rozhodol, že „je potrebné konštatovať, že pojem zneškodňovanie odpadov na účely smernice 85/337 je autonómny pojem, ku ktorému musí byť uvedený význam, ktorý plne vyhovuje cieľu sledovanému týmto opatrením [...].

Podobne, ten pojem, ktorý nie je rovnocenný likvidácii odpadov na účely smernice 75/442, je potrebné vykladať v širšom slova zmysle ako zahŕňajúci všetky činnosti vedúce buď ku likvidácii odpadu, v užšom slova zmysle, alebo kzhodnocovaniu odpadu“ (bod 44). V dôsledku toho sú (a) zariadenia na spaľovanie, a (b) zariadenia na chemickú úpravu, ako sú definované v D9 prílohy I rámcovej smernice o vode, zahrnuté v tejto kategórii projektu, aj keď ich výsledkom je zhodnotenie odpadu.

RSV používa termín „spaľovanie“, ale nedefinuje ho. Článok 3 (40) IED definuje „zariadenia na spaľovanie odpadu“ ako „stacionárnu alebo mobilnú technickú jednotku a zariadenie určené na tepelné spracovanie odpadov, so zužitkovaním vznikajúceho spaľovacieho tepla alebo bez neho, prostredníctvom spaľovania oxidáciou odpadov, ako aj ostatných procesov tepelného spracovania, ako sú pyrolytické, splyňovacie alebo plazmové procesy, pokiaľ sa látky vznikajúce pri spracovaní následne spaľujú“.

Spoluspaľovanie je druh spaľovania, ku ktorému dochádza v konkrétnych zariadeniach, a teda by sa mohlo považovať za zahrnuté do pôsobnosti smernice EIA.

Príloha I (9)

Pokiaľ ide o „chemickú úpravu“, smernica EIA výslovne odkazuje na definíciu v prílohe I smernice 2008/98/ES o odpadoch, v časti D9, t.j.: „Fyzikálno-chemická úprava v tejto prílohe ďalej nešpecifikovaná, ktorej výsledkom sú konečné zlúčeniny alebo zmesi, ktoré sú znehodnotené niektorým zo spôsobov D 1 až D 12 (napr. odparovanie, sušenie, kalcinácia, atď.).

„Rámcová smernica o odpadoch používa termín „skládka“, ale nedefinuje ho. Avšak skládka je definovaná v článku 2 (g) smernice 1999/31/ES ako „miesto odpadu na uloženie odpadu na pôdu alebo do nej (t.j. pod zem), vrátane:

- interné skládky odpadu (t.j. skládky, kde pôvodca odpadu vykonáva vlastnú likvidáciu odpadov v mieste ich vzniku) a
- stále miesto/skládka (teda viac ako jeden rok), ktoré sa používa na dočasné ukladanie odpadu, avšak okrem:
 - zariadení, kde sa odpad vykladá za účelom umožnenia jeho prípravy na ďalšiu prepravu na zhodnotenie, úpravu alebo likvidáciu na inom mieste, a
 - skladovanie odpadov pred zhodnotením alebo úpravou po dobu kratšiu ako tri roky ako všeobecné pravidlo, alebo
 - skladovanie odpadov pred ich znehodnotením po dobu kratšiu ako jeden rok“.

Pri definovaní nebezpečného odpadu odkazuje smernica EIA na článok 3, bod 2 Rámcovej smernice o odpadoch, ktorý uvádza, že „nebezpečný odpad“ znamená „odpad, ktorý má jednu alebo viac nebezpečných vlastností uvedených v prílohe III k Rámcovej smernici o odpadoch.

Príloha I (10)

Príloha I (10)

Zariadenia na likvidáciu odpadov na spaľovanie alebo chemickú úpravu (ako sú definované v prílohe I smernice 2008/98/ES časti D9) nie nebezpečného odpadu s kapacitou presahujúcou 100 ton denne.

Definície pre likvidáciu, odpad, chemické spracovanie a spaľovanie sa nachádzajú vo vyššie uvedenom oddiele pre prílohu I (9).

Príloha I (11)

Systémy na odber podzemnej vody alebo umelé dopĺňanie podzemnej vody, kde ročný objem odobratej alebo doplnenej vody sa rovná 10 miliónom metrov kubických alebo ich presahuje.

Príloha I (11)

Ak sa zaoberáme touto kategóriou projektu, môže byť užitočné odkázať na rámcovú smernicu o vode⁴⁵, ktorá vo svojom článku 2 (2) obsahuje definíciu pojmu „podzemná voda“ pod ktorou sa rozumie všetka voda pod zemským povrchom v zóne nasýtenia a v priamom styku s pôdou alebo podložíom“.

Príloha I (12)

(a) Zariadenia na prečerpávanie vody medzi povodiami riek, ak toto prečerpávanie má za cieľ zabrániť možnému nedostatku vody, a ak množstvo prečerpanej vody presahuje 100 miliónov kubických metrov za rok;

(b) v ostatných prípadoch diela na prečerpávanie vody medzi povodiami riek, keď viacročný priemerný prietok v oblasti odberu presahuje 2000 miliónov metrov kubických ročne, a keď množstvo prečerpanej vody presahuje 5 % tohto prietoku

V oboch prípadoch sú prenosy pitnej vody v potrubí vylúčené.

Príloha I (12)

Článok 2 (13) rámcovej smernice o vode definuje pojem „povodie“ ako „územie, z ktorého všetok povrchový odtok odteká prostredníctvom sietí potokov, riek a prípadne jazier do mora jediným vyústením, ústím alebo deltou rieky.

Na účely výkladu pojmu „povodie“ by striktný odkaz na definíciu uvedenú v rámcovej smernici o vode obmedzil rozsah a účel smernice EIA na základe relevantných projektov (Príloha I, bod 12, a Príloha II, bod 10 (m)). Napríklad prečerpávanie iných vodných zdrojov ako povodí, napr. čiastkových povodí, by mohlo mať významný vplyv na životné prostredie, a podliehalo by teda posúdeniu s ohľadom na jeho účinky.

Príloha I (13)

Príloha I (13)

Čistiarne odpadových vôd s kapacitou presahujúcou populačný ekvivalent 150 000, ako je to definované v článku 2, bod (6) smernice 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd

Príloha I (13) smernice EIA výslovne odkazuje na Smernicu o čistení komunálnych odpadových vôd⁴⁶, čo sa týka definície prahovej hodnoty stanovenej „populačným ekvivalentom“ pre čistiarne odpadových vôd. Podľa článku 2 (6) druhej uvedenej smernice, „populačný ekvivalent“ znamená „organické, biologicky odbúrateľné zaťaženie, ktorému zodpovedá päťdňová biochemická spotreba kyslíka (BSK5) v množstve 60 g kyslíka na deň“.

⁴⁵ Smernica 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva, OJ L 327, 22.12.2000, s. 1.

⁴⁶ Smernica Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd, OJ L 135, 30.5.1991, s. 40.

Príloha I (14)

Ťažba ropy a zemného plynu pre komerčné účely, ak vyťažené množstvo presahuje 500 ton / deň v prípade ropy a 500 000 m³ / deň v prípade zemného plynu.

Príloha I (14)

Príloha I, bod 14 sa týka ako konvenčných, tak aj nekonvenčných zdrojov plynu⁴⁷, okrem iných aj činností súvisiacich s bridlicovým plynom, ktoré prekračujú relevantnú prahovú hodnotu. EIA by mala byť povinná pre projekty spadajúce do prílohy I, bod 14, ktoré prekročia prahové hodnoty. Projekty, ktoré nedosahujú túto hranicu prahových hodnôt, sú uvedené v smernici EIA v Prílohe II, bod 2 (d) a (e).

Vo veci C-531/13, Kornhuber a ďalší (bod 23 až 25) Súdny dvor dospel k záveru, že z kontextu a cieľa prílohy I, bod 14 vyplýva, že rozsah pôsobnosti tohto ustanovenia sa nevzťahuje na prieskumné vrty. V skutočnosti toto ustanovenie dáva do súvisu povinnosť vykonať posudzovanie vplyvov na životné prostredie s množstvom ropy a zemného plynu určeného na ťažbu. Za týmto účelom stanovuje množstvá, ktoré musia byť prekročené na dennej báze, čo znamená, že sa zameriava na projekty trvajúce určitú dobu, a ktoré umožňujú ťažbu relatívne veľkého množstva uhľovodíkov.

Okrem toho Dohovor o posudzovaní vplyvov na životné prostredie presahujúcich hranice⁴⁸ (Dohovor z Espoo) uvádza vo svojom článku I, bod 15, ťažbu uhľovodíkov na voľnom mori. Dohovor z Espoo nenavrhuje žiadne limity pre túto kategóriu projektu. Preto, ak je pravdepodobné, že ťažba uhľovodíkov na voľnom mori bude mať významný škodlivý vplyv presahujúci hranice štátov, musí sa vykonať cezhraničné posúdenie vplyvu na životné prostredie.

Príloha I (15)

Priehrady a iné zariadenia určené na zadržiavanie alebo trvalé uskladnenie vody, kde nové alebo dodatočné množstvo zadržanej alebo uloženej vody prekračuje 10 miliónov metrov kubických.

⁴⁷ Výraz „nekonvenčné“ sa vzťahuje predovšetkým na vlastnosti geologických zásobníkov alebo skalných útvarov, ktoré obsahujú uhľovodíky, ktoré sa líšia od konvenčných zásobníkov. Tieto nekonvenčné formácie sa často rozprestierajú na veľmi veľkých plochách, vyznačujú sa nízkym obsahom energie na objem horniny a nízkou alebo veľmi nízkou priepustnosťou. Hlavné typy nekonvenčných fosílnych palív sú: plyny z horninových ložísk, bridlicový plyn, metán z uhoľného sloja, hydráty metánu, olej z ťažko dostupných ložísk, bridlicový olej, ropné bridlice a ropné piesky. [Zdroj: hodnotenie vplyvu Komisie pracovný dokument (SWD/2014/021 v konečnom znení) http://ec.europa.eu/environment/integration/energy/pdf/swd_2014_22_en.pdf].

⁴⁸ Rozhodnutie Rady z 27. júna 1997 o uzavretí Dohovoru o posudzovaní vplyvov na životné prostredie presahujúcich hranice štátov v mene Spoločenstva (dohovor z Espoo) (návrh OJ C 104, 24.4.1992, s 5., rozhodnutie neuvverejnené).

Príloha I (16)

Potrubia s priemerom viac ako 800 mm a dĺžkou viac ako 40 km:

- (a) na prepravu plynu, ropy, chemikálií;
- (b) na prepravu veľkého množstva oxidu uhličitého (CO₂) na účely geologického ukladania, vrátane pripojených kompresných staníc.

Príloha I (16)

Existujú dve prahové hodnoty stanovené v tejto kategórii projektu, a to priemer a dĺžka. Použitie prílohy I a následne povinné posúdenie vplyvov na životné prostredie by bolo potrebné vtedy, keď sú obe kumulatívne splnené. V opačnom prípade sa použije Príloha II (10) (i).

Príloha I (17)

Zariadenia na intenzívny chov hydiny alebo ošípaných s viac ako:

- (a) 85000 miest pre brojlerov, 60000 miest pre sliepky;
- (b) 3000 miest pre ošípané (nad 30 kg); alebo
- (c) 900 miest pre prasnice.

Smernica EIA nedefinuje pojmy používané v prílohe I (17). Podľa ustálenej judikatúry⁴⁹ význam a rozsah pojmov, pre ktoré právne predpisy Európskej únie nestanovujú žiadnu definíciu, musia byť stanovené s ohľadom na ich obvyklý význam v bežnom jazyku a zároveň treba brať do úvahy kontext, v ktorom sú použité a účely pravidiel, ktorých sú súčasťou (pozri vec C-585/10, Møller, odsek 25). Medzitým boli niektoré z týchto pojmov definované v iných smerniciach EÚ (napr. IED⁵⁰) a interpretované v niekoľkých rozsudkoch, ktoré sa k nim vzťahujú.

Príloha I (17)

Vo veci C-585/10, Møller, riešil Súdny dvor otázku, či výraz „miesta pre prasnice“, v súvislosti so smernicou Rady 96/61/ES z 24. septembra 1996 o integrovanej prevencii a kontrole (smernica IPPC, zrušená smernicou IED), zahŕňa miesta pre „prasnice“ (samice ošípaných, ktoré už boli nakryté, ale ešte sa neoprasili). Smernica IPPC neobsahovala žiadnu definíciu prasníc; namiesto toho boli tieto definície poskytnuté ďalšou smernicou⁵¹, ktorá poskytla osobitné definície prasníc a prasničiek. Súd konštatoval, že vzhľadom na obvyklý

⁴⁹ Vec C-72/95 Kraaijeveld a ďalší, odsek 38; Vec C-549/07 Wallentin-Hermann, odsek 17; a vo veci C-473/07 Association nationale pour la protection des eaux et rivières a OABA, odseky 23 a 24; Vec C-585/10 Møller, odsek 25.

⁵⁰ Článok 3 (24) IED definuje „hydiny“ s odkazom na článok 2 (1) smernice Rady 90/539/EHS z 15. októbra 1990 o veterinárnych podmienkach pre obchod v rámci spoločenstva a dovoz hydiny a násadových vajec z tretích krajín, OJ L 303, 31.10.1990, s. 6.

⁵¹ Smernica Rady 91/630/EHS z 19. novembra 1991, ktorou sa stanovujú minimálne požiadavky na ochranu ošípaných (OJ 1991 L 340, s. 33).

význam pojmu „prasnica“, treba zdôrazniť, že ten vo všeobecnosti označuje samice ošípanej. Za týmto účelom a bez ohľadu na to, že niektoré termíny sú definované v rôznych smerniciach, obvyklý význam tohto výrazu sa nemôže spochybníť. Súd preto dospel k záveru, že na účely smernice o IPPC a s prihliadnutím na svoj široký účel, výraz „miesta pre prasnice“ sa má vykladať v tom zmysle, že predstavuje miesta pre prasnice. Rovnaké odôvodnenie by sa mohlo, mutatis mutandis, uplatniť pri výklade výrazu „miesta pre prasnice“ v prílohe I (17) (c) smernice EIA.

Vo veci C-473/07 Súdny dvor rozhodol o výraze „miesta“, pod podpoložkou 6.6 (a) prílohy I smernice IPPC 96/61/ES.⁵² Súd uznal, že pojem „miesto“ nie je definovaný v smernici 96/61/ES podľa podpoložky 2, úvodu k Prílohe I k tejto smernici (to isté teraz platí podľa IED a podpoložky 1 úvodu k Prílohe I IED). Súdny dvor vo svojom rozsudku uvádza, že „prahové hodnoty uvedené nižšie sa vo všeobecnosti vzťahujú na výrobné kapacity alebo výstupy“ (odsek 39). V skutočnosti je zavedenie prahových hodnôt pre povolenie v súlade so systémom „ekvivalentu zvierat“ prijateľné iba v prípade, že je v súlade s cieľom smernice IPPC, t.j. prevenciou / znižovaním znečistenia z niektorých zariadení.

Príloha I (18)

Priemyselné závody na výrobu:

- (a) buničiny z dreva alebo podobných vláknitých materiálov;
- (b) papiera a lepenky s výrobnou kapacitou nad 200 ton denne.

Príloha I (19)

Lomy a povrchová ťažba, ktoré zaberajú plochu viac ako 25 hektárov, alebo ťažba rašeliny na ploche väčšej ako 150 hektárov.

Príloha I (20)

Výstavba nadzemných vedení elektrickej energie o napätí 220 kV alebo viac a s dĺžkou viac ako 15 km

Táto kategória projektov sa vzťahuje na projekty, ktorých kritériá prahových hodnôt musia byť splnené kumulatívne (t.j. 220 kV alebo viac a s dĺžkou viac ako 15 km). Prax ukazuje, že určité kategórie projektu môžu splniť iba jedno z týchto dvoch kritérií, ale druhé nie. Za týchto okolností by sa tieto projekty posudzovali podľa prílohy II (3) (b) smernice EIA.

⁵² V súčasnosti Položka 6.6 Príloha I smernice IED.

Ustanovenia bodu 20 Príloha I a oddielu 3 (b) Prílohy II k smernici EIA boli interpretované vo veci C-300/13⁵³ Iberdrola Distribución Eléctrica. Súd rozhodol, že projekt, ktorý sa týka iba rozšírenia rozvodne transformátora elektrického napätia nepatrí, ako taký, medzi projekty, na ktoré sa vzťahujú tieto ustanovenia, pokiaľ toto rozšírenie nie je súčasťou výstavby nadzemného vedenia elektrickej energie, čo má za úlohu overiť vnútroštátny súd.

Príloha I (20)

Vo veci C-205/08, Alpe Adria, bol Súdny dvor požiadaný o výklad Prílohy I (20), v rámci cezhraničného projektu výstavby nadzemného vedenia elektrickej energie o napätí 220 kV alebo viac a s dĺžkou viac ako 15 km, kde sa menej ako 15 km tohto vedenia nachádza na území členského štátu, ktorý sa obrátil na súd.

V praxi sa projekt týkal výstavby vedenia elektrickej energie o napätí 220 kV s menovitým výkonom 300 MVA a dĺžkou 48,4 km. A teda spadal pod bod 20 Prílohy I smernice EIA, a preto podlieha posúdeniu podľa článku 2 (1) a 4 (1) smernice EIA.

Súdny dvor rozhodol, že cieľ smernice EIA nemožno obísť rozdelením projektov. Nezohľadnenie kumulatívneho účinku viacerých zámerov nesmie v praxi znamenať, že sa na všetky prestane vzťahovať povinnosť vykonať posudzovanie, keď je pravdepodobné, že dohromady môžu mať „významný vplyv na životné prostredie“ v zmysle článku 2 (1) smernice EIA. Okrem toho musia členské štáty implementovať smernicu EIA spôsobom, ktorý plne zodpovedá jej požiadavkám, s ohľadom na jej základný cieľ, ktorým - ako to jasne vyplýva z článku 2 (1) - je to, že ešte pred vydaním povolenia by mali byť projekty, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie, okrem iného v dôsledku ich charakteru, veľkosti alebo umiestnenia, predmetom posúdenia z hľadiska ich vplyvov (pozri v tomto zmysle, *Ecologistas en Acción-CODA*, odsek 33).

Príloha I (20)

Súd vo svojom rozhodnutí dospel k záveru, že smernica EIA prijme celkové posúdenie vplyvov projektov na životné prostredie bez ohľadu na to, či by projekt mohol byť cezhraničnej povahy. Z toho vyplýva, že projekty uvedené v prílohe I smernice 85/337, ktoré sa rozkladajú na území niekoľkých členských štátov, nemôžu byť vyňaté z pôsobnosti Smernice len z toho dôvodu, že neobsahuje žiadne výslovné ustanovenie, ktoré sa ich týka. Takáto výnimka by bola vážne v rozpore s cieľom smernice 85/337. Jej účinnosť by bola vážne ohrozená, ak by príslušné orgány členského štátu mohli, pri rozhodovaní o tom, či projekt musí byť predmetom posúdenia vplyvov na životné prostredie, upustiť od posúdenia tej časti projektu, ktorá je umiestnená v inom členskom štáte (pozri, analogicky rozsudok Súdneho dvora C-227/01, *Komisia v. Španielsko* odsek 53, a vec C -205/08, *Alpe Adria*, odsek 54 až 55).

⁵³ Vec C-300/13, *Iberdrola Distribución Eléctrica*.

Príloha I (21)

Zariadenie na skladovanie ropy, petrochemických alebo chemických výrobkov s kapacitou 200 000 ton a viac.

Príloha I (22)

Úložiská podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES z 23. apríla 2009 o geologickom ukladaní oxidu uhličitého.⁵⁴

Príloha I (23)

Zariadenie na zachytávanie veľkého množstva CO₂ na účely geologického ukladania v súlade so smernicou 2009/31/ES, zo zariadení, na ktoré sa vzťahuje táto príloha, alebo s celkovou ročnou kapacitou zachyteného CO₂ 1,5 megatony alebo viac.

Príloha I (24)

Akákoľvek zmena alebo rozšírenie projektov uvedených v tejto prílohe, ak takáto zmena alebo rozšírenie samotné dosahujú limity v tejto prílohe, ak sú stanovené.

Príloha I (24)

Táto kategória projektov bola zavedená smernicou 2003/35/ES. Spočiatku sa smernica 85/337/EHS výslovne nevzťahovala na úpravy existujúcich projektov, s výnimkou odkazu v prílohe II (12) na „Zmeny územných projektov zaradených v prílohe I a projektov v prílohe II, určených výhradne alebo hlavne pre vývoj a testovanie nových metód alebo výrobkov, ktoré sa nepoužívali dlhšie ako jeden rok“(Príloha II (12). Smernica 97/11/ES upravila smernicu 85/337/EHS tak, aby zahŕňala úpravy existujúcich projektov prílohy I a II v prílohe II (13): „akákoľvek zmena alebo rozšírenie projektov uvedených v prílohe I alebo II, už povolených, vykonaných alebo v procese vykonávania, ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie“.

Smernica 2003/35/ES, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 85/337/EHS, zaviedla novú kategóriu prílohy I (22), „akákoľvek zmena alebo rozšírenie projektov uvedených v tejto prílohe, ak takáto zmena alebo rozšírenie samotné dosahujú limity, ak existujú, stanovené v tejto prílohe“. Za týmto účelom by mali byť zmeny alebo rozšírenia projektov uvedených v prílohe I, ktoré presahujú prahové hodnoty, podrobené posúdeniu vplyvov na životné prostredie. Zmeny alebo rozšírenia existujúcich projektov, ktoré nedosahujú prahové hodnoty, alebo, ak žiadne limity nejestvujú, spadajú pod prílohu II⁵⁵.

Priebežný vývoj znenia smernice EIA, ktoré sa týka úprav projektov, odráža v tejto veci judikatúru Súdneho dvora. Súdny dvor sa v mnohých prípadoch zaoberal otázkou, či by mal byť projekt vykladaný ako nový

⁵⁴ OJ L 140, 5.6.2009, s. 114.

⁵⁵ Na rozdiel od toho, táto kategória projektov nemôže slúžiť projektom Prílohy I, pre ktoré smernica nestanovuje prahy (Príloha I – 2b, 3, 4, 6, 7 (a, železnice) a (b), 9, 18 (a); a 22).

projekt alebo ako zmena existujúceho, a ako sa potom projekt vzťahuje na požiadavky článkov 4 (1) a 4 (2) smernice.

Príloha I (24)

Vo veci C-431/92, Komisia v. Nemecko (prípado Großkrotzenburg), Súdny dvor dospel k záveru, že predmetný projekt - výstavba tepelnej elektrárne s tepelným výkonom 500 MW, ktorý mal prepojenie s existujúcou stavbou - nemohol spadať do kategórie zmien projektov výstavby zahrnutých v prílohe I, uvedených v odseku 12 príloha II (pred novelizáciou smernice 97/11/ES), pre ktoré je stanovené voliteľné posúdenie. Súd rozhodol, že príloha I (2), podľa ktorej projekty pre tepelné elektrárne s tepelným výkonom 300 MW a viac musia podstúpiť posúdenie, sa má vykladať tak, že sa podľa nej majú posudzovať projekty bez ohľadu na to, či sú to samostatné stavby, či sú pridané k už existujúcej stavbe, alebo dokonca majú úzke funkčné prepojenia s vopred existujúcimi stavbami, odseky 34-36).

Vo veci C-227/01, Komisia proti Španielsku, Súd dospel k záveru, že bod 7 prílohy I smernice (pokiaľ ide o trate pre diaľkovú železničnú dopravu) je potrebné chápať tak, že zahŕňa zdvojenie existujúcej železničnej koľaje (bod 48). Súdny dvor odkázal na široký rozsah pôsobnosti smernice a jej široký účel a na základný cieľ smernice, ktorý hovorí, že pred vydaním povolenia musia byť projekty, ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie okrem iného v dôsledku ich charakteru, veľkosti alebo umiestnenia, podrobené „povinnému posúdeniu z hľadiska ich vplyvov“ (bod 47). Ďalej v bode 49 rozhodnutia uviedol: „projekt tohto druhu môže mať významný vplyv na životné prostredie v zmysle uvedenej smernice, pretože je pravdepodobné, že bude mať trvalé účinky napríklad na rastliny a živočíchy a zloženie pôdy, alebo dokonca na krajinu a okrem iného produkuje podstatný hluk, takže musí byť zahrnutý do pôsobnosti tejto smernice. Cieľ smernice 85/337 by bol vážne narušený, ak by tento typ projektu výstavby novej železničnej koľaje, hoci paralelnej k existujúcej železničnej koľaji, mohol byť vylúčený z povinnosti vykonať posúdenie jeho vplyvov na životné prostredie. V súlade s tým teda projekt tohto druhu nemôže byť považovaný len za zmenu skoršieho projektu v zmysle bodu 12 prílohy II k tejto smernici.“

Rámček nižšie uvádza príklad kategórie projektov prílohy I, pre ktorú je stanovená prahová hodnota a projekt je predmetom rozšírenia. Cieľom príkladu je opísať okolnosti, za ktorých projekty spadajú buď pod prílohu I (24) alebo prílohu II (13) smernice EIA.

Rámček 1 Príklad

- 1 Existujúce letisko > upravených je 2100m; nová prístávací dráha > pridaných je 2100 m => Príloha I.24 => EIA.
- 2 Existujúce letisko > upravených je 2100m; nová prístávací dráha < je pridaných 2100 m a / alebo existujúca prístávací dráha je predĺžená na 2400 m => Príloha II.13 => skrúning.
- 3 Existujúce letisko < upravených je 2100m; nová prístávací dráha > pridaných je 2100 m => Príloha I.24 => EIA.
- 4 Existujúce letisko < upravených je 2100m; existujúca prístávací dráha < 2100 m (1000m) je teraz predĺžená a dosahuje 3100m (takže sa jedná o zmenu 2100m) => Príloha I.24 => EIA.
- 5 Existujúce letisko < upravených je 2100m; existujúca prístávací dráha < 2100 m (1800m) je teraz predĺžená a dosahuje 2400 m (takže sa jedná o zmenu 600 m) => Príloha II.13 => skrúning

3.3 Projekty prílohy II uvedené v článku 4 (2) smernice EIA

Rámček 2. Názvy kategórií projektov

Názvy kategórií, do ktorých sú zoskupené projekty prílohy II nepredstavujú samostatnú kategóriu projektov, a preto neprispievajú k ich definícii. Chápu sa teda ako vysvetľujúce názvy, s cieľom logického zoskupenia úzko súvisiacich projektov. Súdny dvor to uznal v rozsudku vo veci C-66/06 (Komisia v. Írsko), kde je uvedené, že „... je potrebné spomenúť, že v praxi projekty, ktoré patria do bodu 1 (a) až (c) prílohy II smernice EIA sú úzko prepojené; výsledkom odvodnenia mokradí je často využitie poloprírodných oblastí na intenzívne poľnohospodárske účely (ods. 72)'.

Skutočnosť, že projekty na „Získavanie pôdy z mora“ sú uvedené pod názvom „Poľnohospodárstvo, lesníctvo a akvakultúra“ sa nesmie vykladať tak, že budú vylúčené projekty na získavanie pôdy z mora v iných odvetviach, napríklad projekty rozvoja miest.

Príloha II (1) Poľnohospodárstvo, lesníctvo a akvakultúra

(a) Projekty na reštrukturalizáciu vidieckych usadlostí

Opisy projektov, ktoré spadajú do tejto kategórie projektu, sa v rôznych členských štátoch líšia. Za účelom objasnenia zahŕňajú niektoré členské štáty do svojich pokynov príklady projektov, ktoré spadajú do tejto kategórie. Napríklad niektoré členské štáty kvalifikujú tieto reštrukturalizačné projekty ako „Projekty, ktoré fyzicky reštrukturalizujú vidiecke usadlosti, vrátane pridania alebo odstránenia hraníc polí, či remodelácie krajiny prostredníctvom pridania, odstránenia alebo prerozdelenia pôdy alebo iného materiálu“.

Niektoré členské štáty stanovili prahy alebo kritériá pre skríning projektov. Napríklad, reštrukturalizačné projekty musia podliehať posúdeniu vplyvov na životné prostredie, ak sa týkajú zmien na štyroch alebo viac kilometroch hraníc polí; presunov pôdy alebo iného materiálu o objeme 10 000 m³ alebo viac; alebo ak ide o iný typ reštrukturalizácie plochy o rozlohe 100 ha a viac. Avšak, keď projekt reštrukturalizácie prebieha v citlivej oblasti, je predmetom prísnejších prahových hodnôt predstavujúcich 2 alebo viac km hraníc polí; 5000 m³ alebo viac pôdy alebo iného materiálu, alebo ide o iný typ reštrukturalizácie plochy o rozlohe 50 ha a viac.

Iným príkladom je skríning osobitných prípadov, ak sa projekt reštrukturalizácie vzťahuje na viac ako 200 ha. Ak sa projekt reštrukturalizácie nachádza v chránenej oblasti, posudzovanie vplyvov na životné prostredie je povinné vtedy, ak zahŕňa viac ako 100 ha.

Vo veci C-66/06, Komisia v. Írsko, skúmal Súdny dvor limity stanovené Írskom pre túto kategóriu projektov. Súd dospel k záveru, že limit 100 ha, vo vzťahu k projektom reštrukturalizácie vidieckych usadlostí a využitiu neskultivovanej zeme alebo poloprírodných oblastí na intenzívne

Príloha II (1)(a)

poľnohospodárske účely a, podľa odseku 1(c), prahové hodnoty spádovej oblasti 1000 hektárov, alebo 20 ha zasiahnutej mokrade, vo vzťahu k vodohospodárskym projektom pre poľnohospodárstvo, nie sú dostatočné na to, aby bol vylúčený pravdepodobný významný vplyv na životné prostredie v dôsledku ich povahy alebo umiestnenia, pretože je veľmi pravdepodobné, že budú mať podstatný, alebo dokonca nezvratný dopad na faktory životného prostredia, ako sú fauna a flóra, pôda alebo kultúrne dedičstvo. Priemerná veľkosť poľa v Írsku v tom čase bola asi 2,4 ha. Stanovenie prahu 100 ha, najmä pre reštrukturalizáciu vidieckych usadlostí, má za následok to, že projekt týkajúci sa konsolidácie približne 40 polí, čo by obnášalo zničenie množstva živých plotov a iných spôsobov ohradenia, by mohol byť schválený bez toho, aby bol predmetom posúdenia vplyvov na životné prostredie, aj keď je takej povahy, že môže mať významný vplyv na biodiverzitu (bod 67 až 70).

(b) Projekty na využitie nevyužitej pôdy alebo poloprírodných oblastí na intenzívnu poľnohospodársku výrobu

Rozhodnutie o tom, ktoré konkrétne poľnohospodárske postupy, a ktoré typy oblastí spadajú do tejto kategórie projektu, sa medzi členskými štátmi líši, s ohľadom na rôzne využitie pôdy a poľnohospodárske postupy v rôznych častiach Európy. Niektoré krajiny zahrnuli zoznamy príslušných poľnohospodárskych postupov a biotopov do príslušných národných pokynov s cieľom objasniť, ako by sa mala táto kategória interpretovať.

Čo sa týka pojmu „intenzívne“, predpokladá sa, že táto kategória projektov zahŕňa všetky postupy používané pre výrazné zlepšenie kvality pôdy tak, aby sa zvýšila alebo „posilnila“ jej poľnohospodárska produktivita. Predpokladá sa, že pojem „nevyužitá pôda“ zahŕňa všetky oblasti, ktoré nie sú v čase posúdenia poľnohospodársky spravované. Avšak pôdne plochy (neobrábaná pôda, trvalé pasienky alebo lúky), ktoré sú dočasne vyňaté z výroby, sa obvykle považujú za „obhospodarované poľnohospodárske plochy“⁵⁶.

Definícia toho, čo tvorí „poloprírodné oblasti“ sa bude v jednotlivých členských štátoch líšiť vzhľadom k tomu, že sa vzťahuje na odhadnú hodnotu rôznych oblastí v celej EÚ. Výraz „poloprírodné“ naznačuje, že došlo k určitému stupňu zásahu človeka (bez ohľadu na okamih v čase, kedy k ľudskému zásahu došlo), ktorý bráni tomu, aby bola oblasť „prírodná“, pričom si ale zachováva mnoho prírodných prvkov. Napríklad v jednom členskom štáte poloprírodné lesy, zložené z miestne pôvodných stromov a kríkov, ktoré pochádzajú z prirodzeného zmladenia alebo skôr z prerezávania než výsadby, budú spadať do tejto kategórie. V mnohých členských štátoch je pravdepodobné, že sa termín „poloprírodné“ bude vzťahovať na veľké časti územia krajiny, aj keď sa rozsah hospodárenia bude líšiť.

⁵⁶ Tieto oblasti sú oprávnené na príjem priamych platieb v súlade s nariadením Rady č. 73/2009, ktoré vo svojom článku 6 definuje, že členské štáty musia zabezpečiť, aby tieto oblasti boli udržiavané v dobrom poľnohospodárskom a ekologickom stave a zaisť ich zachovanie ako plôch trvalých pastvín.

Príloha II (1)(b)

Definícia toho, ktoré oblasti sú považované za „poloprírodné“ môže v praxi závisieť na širšom posúdení úlohy biotopov a oblastí, alebo vlastností v záujme zachovania vysokej biodiverzity v širších vidieckych oblastiach (ako napríklad rybníkov, malých mokradí, starých živých plotov, vzorov stromového krytu), vykonaného príslušným orgánom alebo orgánmi zodpovednými za vyhlásenie chránených prírodných území alebo biodiverzitu v členských štátoch. Ďalšie možné relevantné faktory životného prostredia môžu byť zvážené inými orgánmi, napríklad osobami zodpovednými za označenie krajiny alebo ochranu archeologického dedičstva. Je tu teda určitý priestor na voľnú úvahu, ale hlavný dôraz by sa mal klásť na identifikáciu tých oblastí, ktoré odrážajú prirodzené podmienky, a kde existuje nejaká vnútorná ochrana prírody alebo iné environmentálne hodnoty, ku strate ktorých by došlo v prípade návrhov na poľnohospodárske riadenie, ktorého cieľom by bolo zintenzívnenie poľnohospodárskych postupov. Jedným kľúčovým ukazovateľom potenciálnych typov biotopov, ktoré môžu spadať pod pojem „poloprírodné oblasti“, a ktoré majú z hľadiska ochrany vysokú hodnotu, budú typy biotopov a biotopy druhov, ktoré sú uvedené v rámci Smerníc o biotopoch⁵⁷ a vtákoch⁵⁸. Niektoré členské štáty stanovili pre tento typ projektu prahové hodnoty. Prahové hodnoty sa líšia v závislosti na tom, či sa projekty nachádzajú v rámci citlivej oblasti alebo mimo nej.

Napríklad projekty na neobrábaných pozemkoch podliehajú skríningu, ak plocha nevyužitej pôdy alebo poloprírodnej oblasti priamo dotknutej projektom je dva hektáre alebo viac. Avšak príslušný národný orgán môže dospieť k záveru, že projekt, ktorý spadá pod túto hranicu, má stále významný vplyv na životné prostredie, a preto by mal byť predmetom posúdenia vplyvov na životné prostredie. Ďalšie príklady z členských štátov ukazujú, že hodnotenie je povinné pre prípady, ktoré zahŕňajú viac ako 10 ha neskultivovanej zeme alebo poloprírodných oblastí v chránených oblastiach podľa vnútroštátnych právnych predpisov, zatiaľ čo na rovnaké projekty mimo chránených území sa vzťahuje skrínig.

(c) Vodohospodárske projekty pre poľnohospodárstvo, vrátane projektov zavlažovania a vysušovania pôdy

(d) Prvotné zalesňovanie a odlesňovanie, ktorých cieľom je premena/ konverzia na iný typ využívania pôdy

„Premena“ sa vzťahuje na akúkoľvek konverziu využívania pôdy.

Príloha II (1)(d)

Kvôli ich rôznym účinkom na životné prostredie sa prahové hodnoty zavedené členskými štátmi pre túto kategóriu projektov často líšia. Napríklad v jednom členskom štáte bude zalesňovanie nad 20 ha a odlesňovanie nad 5 ha vyžadovať povinné posúdenie vplyvov na životné prostredie. V inom členskom štáte sa povinné posúdenie vykonáva v prípade, že sa jedná o odlesňovanie na ploche 20 ha a viac a skrínig

⁵⁷ Smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, OJ L 206, 22.7.1992, s. 7, v znení neskorších predpisov.

⁵⁸ Smernica Rady 79/200147/ES o ochrane voľne žijúceho vtáctva, OJ L 20, 26.1.2010, s. 7.

v prípade rozšírenia už schválených projektov odlesňovania na ploche 20 ha alebo viac, pre rozšírenie o 5 ha alebo viac. Môžu sa zaviesť ďalšie kritériá, ktoré spustia skrining, ako je napr. citlivosť oblasti alebo typ druhov drevín.

Zmena využívania pôdy nie je sama o sebe v kontexte definície smernice EIA projektom, pretože projekt znamená nejaký druh prác alebo zásahov.

(e) Zariadenia na intenzívny chov hospodárskych zvierat (projekty nezahrnuté v prílohe I);

Túto kategóriu projektov možno považovať za takú, ktorá zahŕňa zariadenia pre koncentrovaný chov hospodárskych zvierat, a to buď v účelových jednotkách, alebo v oblastiach venovaných tejto činnosti, či už vo vnútri alebo vonku.

Pri výklade pojmu „intenzívne“ sa môže použiť podobné odôvodnenie ako pri intenzívnom chove rýb (pozri prílohu II (1) (f)).

Príloha II (1)(e)

Keďže sa príloha II (1) (e) kategórie projektov nevzťahuje na žiadne konkrétne druhy zvierat, jej rozsah nie je obmedzený iba na zvieratá uvedené v prílohe I (17), t.j. ošípané a hydinu. Smernica 85/337/EHS pred novelizáciou vo svojej prílohe II zahŕňala len „zariadenia na chov hydiny“ (Príloha II (1) (e)) a „zariadenia na chov ošípaných“ (Príloha II(1)(f)). Po novelizácii smernicou 97/11/ES sa však Príloha II(1)(e) viac nevzťahuje na konkrétne druhy, takže s ohľadom na široký rozsah a široký účel smernice⁵⁹ bude možno potrebné do tejto kategórie zahrnúť chov ďalších druhov zvierat.⁶⁰ Typ druhov zvierat sa bude líšiť v závislosti na aktuálnych činnostiach vykonávaných v každom členskom štáte.

Napríklad vnútroštátne právne predpisy pre posúdenie vplyvu na životné prostredie v niekoľkých členských štátoch výslovne zahŕňajú intenzívny chov teliat a hovädzieho dobytku v rámci tejto kategórie projektov. V najmenej jednom členskom štáte sa táto kategória projektov týka okrem iných druhov aj chovu králikov, kačíc, husí a koní. Iný členský štát zahrnul pštrosy a pštrosom podobné zvieratá.

V druhom prípade bude potrebný úplný skrining pre maštale s 1000 a viac miestami pre pštrosy a pštrosom podobné druhy. V rovnakom členskom štáte bude potrebný úplný skrining pre maštale s 60 000 až 85 000 miestami pre inú hydinu ako sliepky. Ak nebudú dosiahnuté tieto prahové hodnoty, vykoná sa zjednodušený skrining.

Do tejto kategórie projektu budú spadať iba aktivity, ktoré predstavujú „projekt“ v zmysle smernice EIA. Pre tento prípad môže byť relevantné rozhodnutie Súdneho dvora v C-392/96, Komisia v. Írsko, aj keď tento prípad súvisí s odlišnými kategóriami projektov, t.j. Príloha II (1) (b) a (d) smernice 85/337/EHS pred jej novelizáciou

⁵⁹ Ako dôsledne poznamenáva Súdny dvor, napríklad v C-72/95, Kraaijeveld a ďalšie, odsek 31. ⁶⁰ Na pamäti by mal byť najmä všeobecný cieľ smernice, ako je vyjadrený v článku 2 (1), teda, že „projekty ktoré môžu mať významný vplyv na životné prostredie okrem iného v dôsledku ich charakteru, veľkosti alebo umiestnenia, podliehajú [...] posúdeniu z hľadiska ich vplyvov“.

(„Projekty na využitie neskultivovanej pôdy alebo poloprirodných oblastí na intenzívnu poľnohospodársku výrobu" a „Počítačové zalesňovanie na miestach, kde to môže viesť k nepriaznivým ekologickým zmenám a premena pôdy za účelom zmeny typu pôdy"). V bodoch 80 a 81 rozhodnutia Súdny dvor odkázal na pastvu oviec, považovanú za „vývoj, ktorý môže mať nepriaznivé dôsledky pre životné prostredie". Súdny dvor však ďalej uviedol, že „Komisia nepreukázala, že chov oviec, tak ako je praktizovaný v Írsku, predstavuje projekt".

(F) Intenzívny chov rýb

Príloha II (1)(f)

Intenzívny chov rýb by znamenal použitie techník určených na zvýšenie produkcie týchto druhov nad prirodzenú kapacitu životného prostredia alebo kultúrnej etapy, až do doby ich výlovu. Zvyčajne táto prax zahŕňa pridanie doplnkového krmiva na kompenzáciu nedostatku prirodzene dostupnej potravy, ktoré zodpovedá hustote chovu zvieratá. Môžu sa tiež použiť chovateľské techniky, ktoré sú použiteľné aj na neintenzívny chov, vrátane používania liekov a prevzdušňovania vody, aby sa vyhovelو potrebám zvierat a zabezpečilo sa ich zdravie a dobré životné podmienky. Uspokojivo by sa malo nakladať s odpadovými produktmi. Je potrebné poznamenať, že keďže znenie smernice v tomto smere EIA nie je špecifické, táto kategória by sa mohla chápať tak, že zahŕňa chov rýb v sladkej i slanej vode.

V praxi sa objavili otázky týkajúce sa používania pojmu „intenzívny chov rýb", jeho vzťah k „extenzívnemu chovu rýb" a pojmu „akvakultúra".

„Akvakultúra" sa vzťahuje na širšie pestovanie akéhokoľvek vodného organizmu v sladkých alebo slaných vodách. To zahŕňa riasy, mäkkýše, kôrovce a plutvové ryby. Pojem „chov rýb" sa používa zameniteľne s pojmom „akvakultúra", aj keď ten zvyčajne odkazuje na chov plutvových rýb. „Intenzívny chov rýb" sa preto vzťahuje na podmnožinu činností v oblasti akvakultúry, kde produkovaná biomasa presahuje rámec množstva, ktoré by mohlo byť zabezpečené prirodzene, bez poskytnutia dodatočného krmiva. Mnohé intenzívne chované druhy môžu byť chované extenzívne, kde nie je poskytnuté dodatočné krmivo, hustota chovu je nižšia a priestory na ich chov pokrývajú väčšiu plochu, čo umožní prirodzené zabezpečenie ich požiadaviek na krmivo. To je často prípad sladkovodných rýb, ako napr. kapra. Chov rias a mäkkýšov je zvyčajne rozsiahlou formou akvakultúry⁶¹.

Nariadenie Európskeho námorného a rybného fondu definuje „rybolovnú a akvakultúrnu oblasť", ako „oblasť na pobreží mora, rieky alebo jazera, vrátane rybníkov či

⁶¹ Pokyny k činnostiam udržateľnej akvakultúry v kontexte Natura 2000 sa nachádzajú v Usmernení komisie o akvakultúre a Natura 2000
[\[http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/Aqua-N2000%20guide.pdf\]](http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/Aqua-N2000%20guide.pdf).

⁶² Nariadenie (EÚ) č. 508/2014 Európskeho parlamentu a Rady z 15. mája 2014, týkajúce sa Európskeho námorného fondu a fondu rybného hospodárstva a zrušenie nariadenia Rady (ES) č. 2328/2003, (ES) č

povodí riek, s významnou úrovňou zamestnanosti v odvetví rybolovu alebo akvakultúry, ktorá je funkčne koherentná so zemepisnými, hospodárskymi a sociálnymi podmienkami a je označená ako taká členským štátom "(Definície Článku 3).

Niektoré členské štáty uplatňujú prahové hodnoty na základe rôznych aspektov tejto kategórie projektov, napríklad na plochu oblasti chovu (napr. plocha oblasti presahuje 5 ha), celkovú produkciu rýb (napr. ročná produkcia vyššia ako 100 ton), produkciu rýb na hektár (napr. rybníky s produkciou rýb vyššou ako 4 tony na hektár rybníčnej plochy) alebo spotrebu krmív (napr. viac ako 2000 kg suchého krmiva spotrebovaného za rok).

(g) Získavanie pôdy z mora

Príloha II (2) Ťažobný priemysel

(a) Lomy, povrchové bane a ťažba rašeliny (projekty nezahrnuté v prílohe I);

(b) Banská ťažba;

(c) Ťažba nerastov z morského alebo riečneho dna;

(d) Hĺbkové vrty, predovšetkým:

- (i) geotermálne vrty;
- (ii) vrty na uloženie jadrového odpadu;
- (iii) vrty pre zásobovanie vodou;

s výnimkou vrtov na prieskum stability pôdy;

Príloha II (2)

Príloha II (2) (d) k smernici EIA obsahuje iba orientačný zoznam hĺbkových vrtov. Znenia smernice EIA používajú termín „predovšetkým“, čo znamená, že zoznam príkladov je orientačný a nie vyčerpávajúci, a to platí pre prieskumné vrty, ako aj pre vrty súvisiace s ťažbou. Vo veci C-531/13, Kornhuber a ďalší, Súdny dvor rozhodol, že prieskumné vrty sú formou hĺbkového vrtania, v zmysle prílohy II (2) (d).

Otázka definovania „hĺbkových vrtov“ sa stala obzvlášť dôležitou v súvislosti s problematikou projektov na prieskum a ťažbu nekonvenčných uhľovodíkov, najmä bridlicového plynu. Európska komisia poskytla špeciálne usmernenie o uplatňovaní smernice EIA na projekty, týkajúce sa prieskumu a ťažby nekonvenčných uhľovodíkov.⁶³

861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a Nariadenie (ES) č.1255/2011 Európskeho parlamentu a Rady.

⁶³ http://ec.europa.eu/environment/integration/energy/pdf/guidance_note.pdf.

Preto sú projekty nekonvenčných uhľovodíkov, ktoré používajú hĺbkové vrty, zahrnuté v Prílohe II (2) (d).

Príloha II (2)

Členské štáty majú rôzne prahové hodnoty definujúce hĺbkové vrtanie. Niektoré členské štáty prijali všeobecný limit, vrtanie nad ktorý je už považované za hĺbkové (napr. 300 m).

Ostatné členské štáty zobrali pri stanovení prahových hodnôt do úvahy typ vrtania (napr. geotermálne vrty a vrty pre zásobovanie vodou sú považované za hĺbkové pri prekročení 500 metrov, zatiaľ čo prahová hodnota pre vrty na uloženie jadrového odpadu je 100 m).

Hĺbka vrtania by nemala byť jediným kritériom skríningu pri posudzovaní pravdepodobnej významnosti dopadu na životné prostredie.⁶⁴ Skrínig by mal brať do úvahy všetky relevantné kritériá uvedené v prílohe III smernice EIA. Do úvahy je potrebné vziať celkové vlastnosti projektu. Dokonca aj malý projekt (napr. prieskum alebo vrtanie v rozmedzí iba niekoľkých metrov) môže mať významný vplyv na životné prostredie, ak sa nachádza v mieste, kde sú faktory životného prostredia, ako sú fauna a flóra, pôda, voda, ovzdušie alebo kultúrne dedičstvo, citlivé aj na najmenšiu zmenu.

Navyše, účinnosť smernice EIA by mohla byť vážne ohrozená, ak by príslušné orgány členského štátu mohli pri rozhodovaní, či projekt musí byť predmetom posúdenia vplyvov na životné prostredie, vynechať posúdenie časti projektu, ktorý je umiestnený v inom členskom štáte. Preto nie je možné obmedziť posúdenie vplyvu iných projektov určitými hranicami (napr. obecnými).⁶⁵

V neposlednom rade, s prihliadnutím na účinnosť smernice EIA a zásadu predbežnej opatrnosti, ako ju vysvetľuje Súdny dvor⁶⁶, by sa dalo tvrdiť, že v prípade pochybností o absencii významných účinkov by mali príslušné orgány členského štátu podrobiť projekt posúdeniu vplyvov na životné prostredie.

(e) Povrchové priemyselné zariadenia na ťažbu uhlia, ropy, zemného plynu a rúd, ako aj bitúmenových bridlíc.

Príloha II (3) Energetický priemysel

(a) Priemyselné zariadenia na výrobu elektrickej energie, pary a teplej vody (projekty nezahrnuté v prílohe I)

⁶⁴ Vec C-531/13, Kornhuber a ďalší, odsek 41-47. ⁶⁵ Idem.

⁶⁶ Vec C-127/02, C-127/02, Waddervereniging a Vogelbeschermingsvereniging, odsek 44.

(b) Priemyselné zariadenia na prenos plynu, pary a teplej vody; prenos elektrickej energie nadzemným vedením (projekty nezahrnuté v prílohe I);

Vo svojom rozsudku vo veci C-300/13⁶⁷, Súdny dvor rozhodol, že rozšírenie rozvodne meniacej elektrické napätie nepatrí do tejto kategórie projektov, pokiaľ rozšírenie nezapadá do rámca výstavby nadzemného vedenia na prenos elektrickej energie.

Navyše, táto kategória projektov by sa mala vzťahovať na také projekty, ktoré nespĺňajú kumulatívne limity stanovené v rámci Prílohy I (20), smernice EIA.

- (c) Povrchové skladovanie zemného plynu;
- (d) Podzemné skladovanie horľavých plynov;
- (e) Povrchové skladovanie fosílnych palív;
- (f) Priemyselné briketovanie uhlia a lignitu;
- (g) Zariadenia na spracovanie a skladovanie rádioaktívneho odpadu (pokiaľ nie sú zahrnuté v prílohe I);
- (h) Zariadenia na výrobu elektrickej energie vo vodných elektrárňach;
- (i) Zariadenia na využitie energie na výrobu elektrickej energie (veterné elektrárne).

Príloha II (3)

Pojmy veterné farmy a veterné parky je potrebné chápať ako synonymá. Je samozrejmé, že veterné farmy (veterné parky) tvoria veterné turbíny (veterné mlyny). Na vytvorenie veternej farmy sú nutné aspoň dve veterné turbíny.

Projekty veternej farmy by mohli mať významný vplyv na určité segmenty životného prostredia v rozsahu v závislosti od rôznych faktorov, napr. citlivosti miesta. Zvlášť sa jedná o vplyv na vtáky a ich migračné trasy, ako aj o zvýšenie úrovne hluku v životnom prostredí. Osobitná pozornosť by sa mala venovať umiestneniu veterných elektrární a ich blízkosti k lokalitám Natura 2000.⁶⁸

Prahové hodnoty skríningu zavedené členskými štátmi pre túto kategóriu projektu sú zvyčajne založené na nasledujúcich kritériách, alebo ich kombinácii:

- počet veterných turbín;

⁶⁷ Vec C-300/13, Ayuntamiento de Benferri v Consejería de Infraestructuras y Transporte de la Generalitat Valenciana a Iberdrola Distribución Eléctrica SAU.

⁶⁸ Užitočné pokyny k tomu, ako najlepšie zabezpečiť, aby bola výstavba veterných fariem kompatibilná so smernicami o biotopoch a vtákoch, ako aj so Smernicami o posúdení vplyvov na životné prostredie (EIA) a strategickom posudzovaní vplyvov na životné prostredie (SEA), možno nájsť v pokynoch pre rozvoj veternej energetiky a Natura 2000:

http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/Wind_farms.pdf.

- kapacita (na turbínu a / alebo kumulovaná);
- veľkosť veterných turbín.

Príloha II (3)

Napríklad jeden členský štát vyžaduje skríning pre projekty dvoch alebo viacerých veterných turbín; iný pri piatich alebo viacerých veterných turbínach; a v treťom členskom štáte, je potrebný skríning pre veterné farmy s kapacitou nad 1 MW. Ďalším príkladom je, že úplné posúdenie vplyvu na životné prostredie je potrebné pre veterné farmy s viac ako 50 veternými turbínami alebo s kapacitou viac ako 30 MW, alebo ktoré sa nachádzajú menej ako 2 km od inej veternej farmy. V druhom prípade sú prahové hodnoty nižšie, pokiaľ sa veterná farma nachádza v chránenej krajinnej oblasti (10 veterných turbín alebo 6 MW). V tomto členskom štáte podliehajú všetky ostatné projekty veterných fariem skríningu, s výnimkou výrobných zariadení s vlastným zásobovaním, ktoré generujú menej ako 100 kW. V inom členskom štáte je väčšina veterných fariem predmetom systému povoľovania v rámci IED. Okrem toho sa uplatňuje systém prahových hodnôt, založený na výške veterných turbín a ich kapacite (napríklad v prípade výšky turbíny, ktorá sa rovná 50 metrom alebo je väčšia, sa vyžaduje úplné posúdenie vplyvu na životné prostredie).

Tieto prahové hodnoty môžu byť upravované v prípade, že projekt je umiestnený napr. v chránenej krajinnej oblasti, alebo blízkosti iných veterných parkov. Okrem toho sa pri zvažovaní, či aj malý počet veterných turbín môže mať pravdepodobný významný vplyv na životné prostredie, musia vziať do úvahy všetky kritériá Prílohy III, okrem iného vzdialenosť medzi projektmi a ich kumulatívny účinok, predovšetkým ak sa jedná o projekty v oblastiach, kde už existuje mnoho malých fariem (napr. tri veterné turbíny) relatívne blízko seba.

(j) Zariadenie na zachytávanie prúdov CO₂ na geologické ukladanie podľa smernice 2009/31/ES, zo zariadení, na ktoré sa nevzťahuje príloha I tejto smernice.

Príloha II (4) Výroba a spracovanie kovov

(a) Zariadenia na výrobu surového železa alebo ocele (primárne alebo sekundárne tavenie) vrátane kontinuálneho odlievania;

(b) Zariadenia na spracovanie železných kovov: (i) valcovne za tepla; (ii) kovodielne; (iii) nanášanie ochranných povlakov z roztavených kovov;

Príloha II (4)

(c) Zlievarne železných kovov;

(d) Zariadenia na tavenie, vrátane zlievania neželezných kovov, okrem drahých kovov, vrátane kovového šrotu (rafinácia, výroba odliatkov atď.);

(e) Zariadenia na povrchovú úpravu kovov alebo plastov pomocou elektrolytického alebo chemického procesu,

Povrchové úpravy plastov a kovov, ktoré spadajú do tejto kategórie, sú väčšinou na báze vody a zahŕňajú napríklad pokovovanie, galvanizáciu, ponorné lakovanie, autokatalytické pokovovanie, anodizáciu a fosfátovanie, vrátane rôznych techník

pred a po spracovaní.

Príloha II (4)

(f) Výroba a montáž motorových vozidiel a výroba motorov pre tieto vozidlá;

(g) Lodenice;

(h) Zariadenia na výrobu a opravu lietadiel;

(i) Výroba železničných zariadení;

(j) Tvárnenie výbuchom;

(k) Zariadenia na praženie a spekanie kovových rúd.

Tento proces spekania sa používa na zvýšenie veľkosti surového materiálu alebo chemického zloženia tak, že je vhodný pre ďalšie spracovanie.

Hlavný väzobný mechanizmus pri spekaní rudy sa dosiahne tým, že rudy sa zahrejú až na teplotu, kedy sa hlušina začne taviť, pričom sa jednotlivé prvky spolu spekajú v matrici roztavenej trosky.

Príloha II (5) Spracovanie nerastov

(a) Koksovacie pece (suchá destilácia uhlia);

(b) Zariadenia na výrobu cementu;

(c) Zariadenia na výrobu azbestu a na výrobu azbestových výrobkov (projekty nezahrnuté v prílohe I);

Príloha II (5)

Pozri pod zodpovedajúcou Prílohou I kategórie projektov, Príloha I (5) vyššie.

(d) zariadenia na výrobu skla, vrátane sklenených vlákien;

(e) zariadenia na tavenie minerálnych látok, vrátane výroby minerálnych vlákien;

Niektoré členské štáty odkazujú na limity zavedené IED pre túto kategóriu projektov. IED odkazuje na rovnakú činnosť v Prílohe I, bod 3.4 (tavenie minerálnych látok, vrátane výroby minerálnych vlákien, s kapacitou tavenia väčšou ako 20 ton za deň).

Častou otázkou v rámci tejto kategórie projektu je, či výroba asfaltu patrí do jeho pôsobnosti. Prírodný asfalt (bitúmen) je minerálna látka a jeho výroba spadá do pôsobnosti tejto kategórie projektov. Pokiaľ ide o asfaltový betón (zmes asfaltu a kameniva), na ten sa táto kategória projektu nevzťahuje, pretože v

processe zmiešavania nedochádza k taveniu minerálnych látok, keďže teploty spracovania sú príliš nízke. Okrem toho, asfalt môže byť vyrábaný rafináciou ropy a na tento proces sa tiež vzťahuje smernica EIA.

(f) Výroba keramických výrobkov pálením, najmä strešných škridiel, tehál, žiaruvzdorných tehál, dlaždíc, kameniny alebo porcelánu.

Príloha II (6) Chemický priemysel (projekty nezahrnuté v prílohe I)

(a) Úprava medziproduktov a výroba chemických látok;

Podľa nariadenia (ES) č.1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok sa pod pojmom „medziprodukt“ rozumie látka, ktorá sa vyrába, spotrebúva alebo používa pre chemické spracovanie, aby sa transformovala na inú látku (ďalej len „syntéza“).

Príloha II (6)

Ak vezmeme do úvahy široký rozsah pôsobnosti smernice EIA, „úprava“ by sa mala chápať tak, že pokrýva širokú škálu procesov.

(b) Výroba pesticídov a farmaceutických výrobkov, farieb a lakov, elastomérov a peroxidov;

Zo znenia prílohy II (6) je zrejmé, že sa vzťahuje na všetok chemický priemysel, ktorý nebol uvedený v Prílohe I (6) (teda všetky chemické závody, ktoré sa nepovažujú za „integrované“). Okrem výroby obchodovaných produktov (ako sú základné chemické látky, pesticídy, farmaceutické výrobky, farby a laky), úprava medziproduktov⁶⁹ by mala byť tiež predmetom zváženia ohľadne posúdenia vplyvov na životné prostredie.

Vzhľadom k tomu, že projekty v rámci prílohy II (6) (b) sa vzťahujú na (konečné) výrobky, ktoré nie sú nevyhnutne vyrobené procesom chemickej premeny, rozsah smernice EIA sa vzťahuje na chemický priemysel v širokom slova zmysle. Preto závody, ktoré len zmiešavajú chemické produkty, alebo ktoré vyrábajú iné konečné (nie chemické) produkty (t.j. elastoméry, ako sú pneumatiky, dopravné pásy, gumené rukavice) z chemických prekursorov, môžu spadať pod túto smernicu.

(c) Zariadenie na skladovanie ropy, petrochemických a chemických produktov

V jednom členskom štáte sú predmetom skríningu skladovacie zariadenia (sklady a skladovacie areály) pre ropu, petrochemické a chemické výrobky, s kapacitou viac ako 5 000 ton, ale nižšou ako 200 000 ton.

⁶⁹ Nariadenie (ES) č.1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH).

Príloha II (7) Potravinársky priemysel

Je potrebné poznamenať, že výsledkom projektov uvedených pod touto položkou v prílohe II smernice EIA môžu byť všeobecne produkty určené na konzumáciu ľuďmi i zvieratami (napr. krmivo pre zvieratá).

Príloha II (7)

- (a) Výroba rastlinných a živočíšnych olejov a tukov;
- (b) Balenie a konzervovanie živočíšnych a rastlinných výrobkov;
- (c) Výroba mliečnych výrobkov;
- (d) Výroba piva a sladu;
- (e) Výroba cukrovínok a sirupov;
- (f) Zariadenie na porážku zvierat;
- (g) Zariadenia na priemyselnú výrobu škrobu;
- (h) Závody na výrobu rybej múčky a rybieho oleja;
- (i) Cukrovary.

Príloha II (8) Textilný, kožiarsky, drevársky a papierenský priemysel

- (a) Priemyselné závody na výrobu papiera a lepenky (projekty nezahrnuté v prílohe I);
- (b) Závody na predprípravu (procesy ako umývanie, bielenie, mercerácia) alebo farbenie vlákien alebo textílií;
- (c) Závody na spracovanie koží a kožušín;
- (d) Zariadenia na spracovanie a výrobu celulózy.

Príloha II (9) Gumárenský priemysel

Výroba a úprava produktov na báze elastomérov

Príloha II (10) Projekty v oblasti infraštruktúry

- (a) Projekty na rozvoj priemyselných oblastí

Členské štáty ponúkajú zväčša rôzne výklady tejto kategórie projektov. Avšak, tieto výklady musia byť v súlade s cieľom smernice EIA, a to najmä s jeho širokým rozsahom pôsobnosti a širokým účelom.

Správa Komisie z r. 2003⁷⁰ konštatuje, že členské štáty výslovne neidentifikovali konkrétne typy projektov, zahrnutých do tejto kategórie projektov. Mnohé členské štáty uprednostnili špecifikovanie veľkosti projektu (napr. oblasť meraná v hektároch), ktorá sa má použiť na rozvoj priemyselných oblastí. Okrem toho, informácie získané od členských štátov ukazujú, že neexistuje žiadny skutočný konsenzus medzi členskými štátmi ohľadne používania výrazov „priemyselná“ a „oblasť/zóna“. Napríklad niekoľko členských štátov používa pri definovaní tejto kategórie projektov pojem „priemyselné alebo obchodné parky“. Predpokladá sa, že tieto „parky“ majú nasledovné vlastnosti: sú to oblasti vytvorené developerom, ktoré majú potrebnú infraštruktúru pre spoločné priemyselné alebo obchodné využitie niekoľkými spoločnosťami; vyznačujú sa priestorovou blízkosťou; a tvoria prevádzkovú alebo funkčnú jednotku. Preto je takmer nemožné poskytnúť komplexný zoznam typov projektov, ktoré by mohli patriť pod túto konkrétnu položku. Všeobecne platí, že táto kategória by mohla zahŕňať akýkoľvek typ projektu, ktorý je určený pre spoločnosti v oblasti špičkových technológií, uskladňovania, skladovania, obchodné a distribučné/ prepravné spoločnosti.

Avšak súhrnné informácie poskytnuté niektorými členskými štátmi⁷¹ obsahujú niektoré spoločné charakteristiky a tie by mohli byť použité na opis tejto kategórie projektov. Projekt rozvoja priemyselnej oblasti by mohol byť chápaný ako konkrétna oblasť (územie), ktorá je rozdelená na zóny (rozparcelovaná) pre priemyselné alebo pre spoločné priemyselné a obchodné účely, a kde je zabezpečená potrebná infraštruktúra. Pojem „infraštruktúra“ je široko interpretovaný a zahŕňa napríklad cesty, napojenie na elektrinu a ďalšie inžinierske siete, poskytované s cieľom uľahčiť rast priemyselných odvetví.

Je bežnou praxou, že projekty na rozvoj priemyselnej oblasti sú určené pre súčasné použitie niekoľkými spoločnosťami, ktoré sú v tesnej blízkosti. Pre tieto spoločnosti môže byť zabezpečená infraštruktúra pre spoločné priemyselné alebo obchodné využitie.

Projekty rozvoja priemyselnej oblasti predstavujú oblasť, kde môže častejšie ako v iných oblastiach dôjsť k potenciálnemu prekrytiu smerníc EIA a SEA, ako je to uvedené v časti 1.4. Tieto projekty sú zahrnuté v prílohe II (10) (a) smernice EIA, ale plány alebo programy pre priemyselné oblasti spadajú pod smernicu SEA, ak majú kritériá v nej obsiahnuté. Napríklad v jednom vnútroštátnom právnom poriadku sa priemyselné zóny zvyčajne považujú za súčasť plánu rozvoja pre danú oblasť a podliehali by samostatnému strategickému posúdeniu životného prostredia.

(b) Projekty na rozvoj miest, vrátane výstavby obchodných centier a parkovacích plôch.

⁷⁰ COM(2003) 334 konečné znenie, 23.06.2003.

⁷¹ Dva členské štáty poskytli vo svojich vnútroštátnych systémoch posudzovania vplyvov na životné prostredie bližšie objasnenie opisu tejto kategórie projektov.

Smernica EIA poskytuje dva príklady toho, čo by mohlo byť považované za prípad spadajúci do tejto kategórie, t.j. nákupné strediská a parkoviská, ale tie nepredstavujú vyčerpávajúci zoznam činností, na ktoré sa vzťahujú.

Informácie o existujúcej praxi v členských štátoch ukazujú, že výklady sa líšia, pokiaľ ide o rozsah tejto kategórie projektov, aj keď vo väčšine prípadov členské štáty interpretujú túto kategóriu v širokom zmysle slova⁷².

Príloha II (10)(b)

Do kategórie „projektov na rozvoj miest“ sú často zahrnuté najmä sídliská, ako aj športové štadióny. V niektorých členských štátoch táto kategória zahŕňa aj rekreačné strediská a multikiná. V jednom členskom štáte táto kategória projektov zahŕňa aj projekty pre cintoríny, ľudské krematóriá, rozšírenia tematických a zábavných parkov a nadzemné cesty. Ďalším príkladom je, že projekty rozvoja miest môžu zahŕňať výstavbu autobusových či trolejbusových parkov, parkovísk alebo garážových komplexov, športových štadiónov a wellness centier (so stavebnou plochou presahujúcou 0,5 ha). Nakoniec jeden členský štát zaviedol nasledovné prahové hodnoty, pri prekročení ktorých má byť vykonané posúdenie vplyvov na životné prostredie: obchodné centrá a supermarkety s plochou väčšou ako 2500 m²; samostatné parkovacie miesta s kapacitou viac ako 300 vozidiel; futbalové ihriská a štadióny s kapacitou väčšou ako 2 000 miest; komplex kinosál s viac ako šiestimi obrazovkami; školy pre vyššie vzdelávanie s kapacitou viac ako 500 študentov; univerzitné areály; a kostoly a iné miesta pre bohoslužby. Projekty na rozvoj miest v citlivých oblastiach je potrebné starostlivo posúdiť z hľadiska ich vplyvu na životné prostredie.

Pri výklade rozsahu prílohy II (10) (b) treba mať na pamäti „široký rozsah pôsobnosti a široký účel“ smernice EIA⁷³. Rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C-332/04, Komisia v. Španielsko, sa zaoberá kritériami výberu projektov Prílohy III na základe príkladu tejto kategórie projektov. Prípád sa zaoberal oddychovým centrom (multikinom), ktoré malo byť postavené v mestskej oblasti. Súd dospel k záveru, že vnútroštátna právna úprava, ktorá vylučuje všetky projekty rozvoja miest v mestských oblastiach z tejto kategórie projektov znamená nesprávne prevzatie Prílohy II 10 (b) kategórie projektov. A to z toho dôvodu, že s ohľadom na veľkosť, povahu a umiestnenie oddychového centra (multikina), nemohlo byť od začiatku vylúčené, že neexistuje pravdepodobnosť jeho významného vplyvu na životné prostredie. Preto vo vzťahu k umiestneniu projektu by mal byť projekt na rozvoj mesta vnímaný ako projekt, ktorý je mestského charakteru, bez ohľadu na jeho umiestnenie.⁷⁴

Za týmto účelom by mohla vziať interpretácia tejto kategórie projektov do úvahy, okrem iného, nasledujúce:

⁷² COM(2003) 334 v konečnom znení.

⁷³ Uvedené vo veci C-72/95, Kraaijeveld a ďalší, a dôsledne zdôraznené v následných rozhodnutiach súdu.⁷⁴ COM (2003) 334 v konečnom znení.

Príloha II (10)(b)

(i) Projekty s podobnými vlastnosťami ako majú parkoviská a nákupné centrá by mohli byť považované za spadajúce pod prílohu II (10) (b). To by mohol byť napríklad prípad autobusových garáží alebo železničného depa, ktoré nie sú výslovne uvedené v smernici EIA, ale majú podobné vlastnosti ako parkoviská.

(ii) Do tejto kategórie by mohli spadať aj stavebné projekty, ako sú sídliská, nemocnice, univerzity, športové štadióny, kiná, divadlá, koncertné sály a iné kultúrne centrá. Základným princípom je, že všetky tieto kategórie projektu sú mestského charakteru, a že môžu mať za následok podobné typy vplyvu na životné prostredie.⁷⁵

(iii) Projekty, ktorých sa môžu týkať pojmy „mestský“ a „infraštruktúra“, ako je výstavba kanalizácie a vodovodných sietí, by tiež mohli byť zahrnuté do tejto kategórie.

Projekty pre systémy integrovanej mestskej dopravy (napr. paralelné práce na rôznych miestach pre obnovu autobusových pruhov, električkových tratí, zastávok autobusov, električiek a /alebo metra) by mohli tiež spadať do tejto kategórie projektov.

Členské štáty môžu vo svojich vnútroštátnych systémoch posudzovania vplyvov na životné prostredie rozhodnúť, že niektoré z vyššie uvedených projektov (napríklad športové štadióny alebo vodovodné siete⁷⁶, čistiare pitnej vody a potrubia na prenos upravenej pitnej vody⁷⁷) spadajú do iných kategórií projektov Prílohy II. Bez ohľadu na to, ktorá kategória Prílohy II sa považuje za vhodnú, bude zabezpečený súlad so smernicou za predpokladu, že tieto projekty, ktoré zapríčiňujú vznik významných vplyvov na životné prostredie, neuniknú pôsobnosti smernice.

(c) Výstavba železníc a kombinovaných prekladísk a intermodálnych terminálov (projekty nezahrnuté v prílohe I);

(d) Výstavba letísk (projekty nezahrnuté v prílohe I)

Táto kategória projektov by sa mohla vykladať tak, že zahŕňa heliporty.

(e) Výstavba ciest, prístavov a prístavných zariadení, vrátane rybárskych prístavov (projekty nezahrnuté v prílohe I)

Vo veci C-142/07, *Ecologistas en Acción-CODA*, Súdny dvor rozhodol, že výnimka pre použiteľnosť smernice EIA s ohľadom na mestské cesty „nemôže byť prijatá“. Pri pojme „cesta“ sa v smernici o posudzovaní vplyvov nerobí žiadny rozdiel medzi tým, čo sa týka jej použiteľnosti,

⁷⁵ Vrátane hluku a narušenia dopravy vo fáze výstavby, zavedenia dopravy počas operačnej fázy, zabratia pôdy, zhoršenia funkcie pôdy v dôsledku jej zastavania a vizuálneho dopadu.

⁷⁶ V aspoň jednom členskom štáte sa kanalizácia a vodovodná sieť považujú za spadajúce pod Prílohu II (10) (j) „Zariadenie diaľkových akvaduktov“.

⁷⁷ Môžu byť kvalifikované ako projekty prílohy II (10) (b), aj keď v niektorých prípadoch by namiesto toho mohli byť úpravné práce považované za neoddeliteľnú súčasť inej kategórie projektu (napr. nádrže, alebo hĺbkové vrty pre zásobovanie vodou).

či je cesta súkromná alebo verejná. Vylúčenie súkromných ciest by bolo nezlučiteľné s jej širokým rozsahom pôsobnosti. V každom prípade sa musia požiadavky smernice EIA aplikovať aj na súkromné cesty (Vec C427/07, Komisia v. Írsko, odsek 28).

(f) Výstavba vnútrozemských vodných ciest (neobsiahnuté v prílohe I), kanalizácie a protipovodňové úpravy riečnych tokov

Príloha II (10)(f)

Vo veci C-72/95, Kraaijeveld a ďalší, Súdny dvor interpretoval túto kategóriu projektu. Vo svojom rozsudku uviedol, že pojem „kanalizácie a protipovodňové úpravy riečnych tokov“ sa má vykladať tak, že zahŕňa diela pre zadržiavanie vody a prevenciu záplav a následne práce na hrádzi pozdĺž splavných vodných ciest. Výraz „kanalizácie a protipovodňové úpravy riečnych tokov“ sa má tiež vykladať tak, že zahŕňa nielen výstavbu novej hrádze, ale aj zmenu existujúcej hrádze, vrátane jej premiestnenia, zosilnenia či rozšírenia a nahradenie hrádze tak, že sa postaví nová hrádza in situ, či už je nová hrádza silnejšia, širšia ako tá stará, alebo nie, alebo kombináciu takýchto prác.

Výklad Súdneho dvora, že zmeny „kanalizácie a protipovodňových úprav riečnych tokov“ tiež spadajú do tejto kategórie projektu, musí byť chápaný v kontexte doby rozsudku. V tej dobe smernica EIA neobsahovala žiadne osobitné ustanovenie vo vzťahu k úpravám projektov uvedených v prílohe II, ktoré by zodpovedalo dnešnej kategórii projektov prílohy II 13 (a) (Pozri prílohu II (13)(a)).

(g) Priehrady a iné zariadenia na dlhodobé zadržiavanie vody (projekty nezahrnuté v prílohe I);

(h) Električkové trate, nadzemné a podzemné trate, lanovky, alebo podobné trate, používané výlučne alebo hlavne na prepravu pasažierov;

Vynárajú sa otázky, ako interpretovať „lanovky, alebo podobné špeciálne dráhy“, a či trolejbusy spadajú do tejto kategórie projektov.

Príloha II (10)(h)

Je zrejmé, že príloha II 10 (h) sa pokúša pokryť dopravné prostriedky používané výlučne alebo hlavne na osobnú prepravu, a ktoré si vyžadujú vykonanie nejakého druhu práce na infraštruktúre, aby mohli byť prevádzkované na pevnej trati alebo, v prípade trolejbusov, na nadzemnom vedení. Hoci v nej trolejbusy nie sú výslovne uvedené, je v duchu tejto smernice, aby sa nadzemné vedenie pre trolejbusy považovalo za „podobné špeciálne dráhy“, a aby sa projekty trolejbusovej infraštruktúry zahrnuli do kategórie projektov prílohy II 10 (h). Podobný prístup by sa mohol aplikovať pre mestské kabínkové lanovky a lanovky.

(i) Ropovodné a plynovodné zariadenia a potrubia na prepravu prúdov CO₂ na účely geologického ukladania (projekty nezahrnuté do prílohy I);

(j) Stavby diaľkových vodovodov

Členské štáty majú rôzne výklady pojmu „diaľkový“, čo môže tiež závisieť od typu akvaduktu. Niektoré členské štáty vykonávajú posúdenia jednotlivého prípadu namiesto použitia prahových hodnôt.

V iných členských štátoch sa diaľkovosť posudzuje z kvantitatívneho hľadiska, napríklad buď viac ako 2 km, alebo nad 20 km. Môže nastať prípad, kedy sa dĺžka posudzuje spoločne s priemerom potrubia, aby bolo možné určiť význam vplyvu na životné prostredie.

Príloha II (10)(j)

V každom prípade by sa pri stanovení prahových hodnôt alebo posudzovaní účinkov projektov diaľkových akvaduktov mali vziať do úvahy príslušné kritériá stanovené v prílohe III tejto smernice. Proces skríningu by mal byť založený nielen na dĺžke projektov, ale mal by tiež brať do úvahy všetky relevantné kritériá uvedené v prílohe III, napr. kritériá pre umiestnenie.

(k) Pobrežné diela na ochranu proti erózii a námorné diela schopné meniť pobrežie, napríklad hrádze, móla, prístavy a iné námorné obranné stavby, s výnimkou údržby a opravy týchto diel;

(l) Zariadenia na odber podzemných vôd alebo umelé dopĺňanie podzemnej vody, neuvedené v prílohe I .

Výklad pojmu „podzemná voda“ nájdete vo vysvetlení uvedenom pre kategóriu projektov v rámci prílohy I (11) vyššie.

Príloha II (10)(l)

Vo veci C-263/08, Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsörening, a zohľadňujúc, že pôsobnosť smernice je rozsiahla a jej cieľ veľmi široký, súd posúdil vyššie uvedenú kategóriu projektu. Rozhodol, že sa má vykladať v tom zmysle, že ustanovenia bodu 10 (l) prílohy II zahŕňajú akékoľvek zariadenia na odber podzemných vôd a umelé dopĺňanie podzemnej vody, nezahrnuté v prílohe I uvedenej smernice, a to bez ohľadu na ich účel. To znamená, že sa vzťahujú aj na zariadenia, ktoré nezahŕňajú následné použitie týchto podzemných vôd (odsek 30). Súd dospel k záveru, že na „[projekt], akým je ten v prejednávanej veci, týkajúci sa odvádzania vody prenikajúcej do tunela, v ktorom je uložené elektrické vedenie, a privádzania vody do pôdy alebo horniny s cieľom nahradiť prípadný úbytok podzemných vôd, ako aj výstavby a prevádzkovania zariadení na odvádzanie a privádzanie vody, sa vzťahuje bod 10 (l) v prílohe II k smernici 85/337, nezávisle na konečnom určení podzemných vôd a osobitne nezávisle na skutočnosti, či sú, alebo nie sú predmetom neskoršieho využitia“(bod 31).

(m) Diela na prečerpávanie vody medzi riečnymi korytami, ktoré nie sú zahrnuté v prílohe I.

Výklad pojmu „povodie“ poskytuje kategória projektov prílohy I (12) tohto dokumentu.

Príloha II (10)(m)

Činnosti spojené s výrobou umelého snehu alebo ľadu, ktoré sa týkajú extrakcie a transferu vody by mohli byť predmetom skríningu ešte pred určením toho, či spadajú pod prílohu II 10 (l) alebo (m). Tým nie je dotknutá príloha II (12) (a), ktorá sa vzťahuje na projekty zjazdoviek.

Príloha II (11) Ostatné projekty

(a) Trvalé pretekárske a skúšobné trate pre motorové vozidlá;

Príloha II (11)(a)

Posudzovanie projektov v rámci tejto kategórie môže závisieť od dĺžky závodnej trate alebo jej umiestnenia. V súlade s tým je v jednom členskom štáte posúdenie vplyvov na životné prostredie povinné pre trvalé testovacie a pretekárske trate pre motorové vozidlá v prípade, že trate majú dĺžku 2 km a viac, zatiaľ čo skrínig bude vykonaný v prípade trvalých pretekárskych a skúšobných tratí pre motorové vozidlá, keď sa nachádzajú v chránených oblastiach, ako sú Natura 2000, národné parky alebo svetové dedičstvo UNESCO.

(b) Zariadenia na ukladanie odpadov (projekty nezahrnuté v Prílohe I)

Definíciu „odpadu“ poskytuje vysvetlenie pre kategóriu projektov v rámci prílohy I (9) vyššie.

Príloha II (11)(b)

Definíciu „likvidácie odpadu“ poskytuje vysvetlenie pre kategórie projektov v rámci prílohy I (10) vyššie.

V tejto kategórii projektu sú zahrnuté skládky, tak ako o tom rozhodol Súdny dvor vo svojom rozsudku vo veci C-121/11 Pro Braine a ďalší.

Uzatvorenie alebo rekultivácia skládky môže mať významný vplyv na životné prostredie (napríklad prostredníctvom výstavby fyzických zariadení a zaobchádzania s výluhmi a / alebo skládkovými plynmi napr. metánom). Tieto vplyvy by mali byť spravidla zahrnuté do správy o posúdení vplyvov na životné prostredie, vypracovanej ako súčasť pôvodného povolenia skládky. Ak by tomu tak nebolo, pred uzavretím alebo rekultiváciou by sa mal uskutočniť buď skrínig, alebo úplný proces posudzovania. Tieto postupy by mohli byť, jednotlivo alebo v kombinácii, súčasťou inšpekcie na mieste a vypracovania správy, ktoré sa požadujú na základe článku 13 smernice 1999/31/ES o skládkach odpadov.

(c) Čističky odpadových vôd (projekty nezahrnuté v prílohe I);

(d) Miesta na ukladanie kalov;

Spracovanie a likvidácia kalov by sa mohli vykladať tak, že sa na ne vzťahuje táto kategória projektu.

- (e) Skladovanie železného šrotu vrátane starých vozidiel;
- (f) Testovacie zariadenia na motory, turbíny alebo reaktory;
- (g) Zariadenia na výrobu umelých minerálnych vláken;
- (h) Zariadenia na obnovu alebo ničenie výbušných látok;
- (i) Šrotoviská.

Príloha II (12) Cestovný ruch a voľný čas

- (a) Lyžiarske trate, lyžiarske vleky a lanovky a súvisiace objekty;

Prahové hodnoty pre túto kategóriu projektu sú založené hlavne na veľkosti projektu (napr. plocha projektu, dĺžka zjazdoviek alebo hodinová kapacita vlekov a lanoviek).

Príloha II (12)(a)

Napríklad v jednom členskom štáte sa vykonáva posudzovanie vplyvov na životné prostredie pre zjazdovky dlhšie ako 1,5 km, alebo pre také, ktoré pokrývajú plochu väčšiu ako 5 akrov (približne 2 ha). Hodnotenie sa vykonáva pre mechanické výťahy, s výnimkou lyžiarskych vlekov a monolán na trvalé prepojenie, s výškou sklonu najviac 500 m, s maximálnou hodinovou kapacitou väčšou ako 1800 cestujúcich. V inom členskom štáte sú predmetom posúdenia vplyvov na životné prostredie zjazdovky a zasnežovacie zariadenia, ak je súčasťou projektu zelená lúka s rozlohu 2 ha a viac. Mimo oblasti zelenej lúky sú predmetom posúdenia vtedy, ak plocha projektu predstavuje 4 ha alebo viac. Ak tieto limity nedosahujú, preskúmanie projektov zjazdoviek a zasnežovacích zariadení sa vykonáva prípad od prípadu. Lyžiarske vleky sú predmetom posúdenia, ak môžu prepravovať viac ako 1500 cestujúcich za hodinu. Ak tento limit nedosahujú, preskúmanie sa vykonáva prípad od prípadu.

V inom členskom štáte sú prahové hodnoty nižšie; lyžiarske zjazdovky, lyžiarske vleky, lanovky a súvisiace zariadenia sú tam predmetom posúdenia vplyvov na životné prostredie v prípade, ak pokrývajú plochu viac ako 1 ha v zastavanom okolí, alebo viac ako 0,5 ha mimo zastavanej zóny. Pre projekty v chránených oblastiach je posúdenie povinné bez ohľadu na prahové hodnoty.

Okrem toho zaviedol ďalší členský štát ako alternatívne kritérium výšku. V tomto dôsledku sa hodnotenie vykonáva, ak plocha diela presahuje 1 ha, alebo ak výška akejkoľvek budovy alebo inej konštrukcie presahuje 15 m.

- (b) Prístaviská;
- (c) Rekreačné strediská a hotelové komplexy mimo mestských oblastí a súvisiace objekty;
- (d) Trvalé kempingy a miesta pre karavany;
- (e) Zábavné parky.

Kategória projektov „zábavných parkov“ patrí medzi tie, pre ktoré je ťažké nájsť informácie. Väčšina členských štátov transponovala túto kategóriu projektu tak, ako je definovaná v smernici EIA, bez ďalšej špecifikácie projektu (napr. veľkosť projektu a účel).

Ako už bolo uvedené, znenie smernice EIA uvádza, že jej pôsobnosť je rozsiahla a jej účel veľmi široký.⁷⁸ V dôsledku toho by do tejto kategórie projektov mohli spadať parky líšiace sa účelom, veľkosťou, umiestnením, rozsahom zástavby a očakávaným počtom návštevníkov.

Pri rozhodovaní o tom, či konkrétny projekt spadá pod prílohu II (12) (e), sa odporúča vziať do úvahy nasledujúce:

(i) Téma či účel parku nie sú definované smernicou EIA. Parky, ktoré spadajú do tejto kategórie projektu, by mohli byť postavené napríklad pre rekreačné, vzdelávacie alebo informačné účely. Avšak je potrebné poznamenať, že kategória projektov „zábavných parkov“ je uvedená v prílohe II (12) pod názvom „Cestovný ruch a voľný čas“. Napríklad park, ktorý má konkrétnu tému alebo atrakciu alebo niekoľko atrakcií, podobne ako zábavný park, by sa mal považovať za zábavný/tematický park. Oblasti plánované na rekreačné účely, na základe konkrétneho predmetu alebo v súvislosti s ním, by mali byť tiež zahrnuté do tejto kategórie projektov. Napríklad vodné parky a zoológické záhrady⁷⁹ by mali byť považované za spadajúce do tejto kategórie projektov.

(ii) Na športové štadióny by sa v zásade mala vzťahovať príloha II (10) (b) „projekty rozvoja miest“. Avšak niektoré členské štáty sa môžu vo svojich vnútroštátnych systémoch posudzovania vplyvov na životné prostredie rozhodnúť, že športové štadióny spadajú do kategórie „zábavné parky“. Súlad so smernicou bude zaistený bez ohľadu na to, ktorá z kategórií Prílohy II sa zväží ako vhodná, za predpokladu, že takéto projekty neunikli pôsobnosti smernice.

(iii) Príloha II (12)(e) by mohla zahŕňať golfové ihriská.

V niektorých členských štátoch sa v prípade projektov golfových ihrísk vždy vyžaduje posúdenie vplyvu na životné prostredie, zatiaľ čo v iných sa požaduje posúdenie výšky špecifických prahových hodnôt na základe rozsahu projektu alebo počtu jamiek (napr. 10 ha, v inom členskom štáte 45 ha, alebo 18 jamiek). Ďalším príkladom je požiadavka na skrýning pre golfové ihriská s 9 alebo viacerými jamkami.

⁷⁸ Uvedené vo veci C-72/95, Kraaijeveld a ďalší, a vo veci C-227/01, Komisia v. Španielsko.

⁷⁹ Článok 2 smernice o zoológických záhradách (smernica Rady 1999/22/ES z 29. marca 1999 o chove voľne žijúcich živočíchov v zoológických záhradách, OJ L 94, 9.4.1999, s. 24) definuje „zoológické záhrady“ ako „všetky stále prevádzky, kde sa chovajú voľne žijúce druhy živočíchov, za účelom ich vystavenia pre verejnosť počas 7 alebo viacerých dní v roku, s výnimkou cirkusov, obchodov so zvieratami a zariadeniami, ktoré členské štáty oslobodili od požiadaviek tejto smernice z dôvodu, že pre verejnosť nevystavujú významné množstvo zvierat alebo druhov, a že výnimka neohrozí ciele tejto smernice“.

Príloha II (13)

(a) Akákoľvek zmena alebo rozšírenie projektov uvedených v prílohe I alebo prílohe II, ktoré sú už povolené, vykonané, alebo v procese vykonávania, ktoré by mohli mať podstatný nepriaznivý vplyv na životné prostredie.

Smernica 85/337/EHS sa výslovne nevzťahovala na úpravy existujúcich projektov, s výnimkou „Zmien územných projektov rozvoja, zaradených v prílohe I a projektov v prílohe I, ktoré sú podniknuté výhradne alebo hlavne za účelom rozvoja a testovania nových metód alebo výrobkov, a ktoré sa nepoužívajú po dobu dlhšiu ako jeden rok" (Príloha II (12)).

Smernica 97/11/ES upravila smernicu 85/337/EHS tak, aby zahŕňala úpravy existujúcich projektov prílohy I a II v prílohe II (13): „Akákoľvek zmena alebo rozšírenie projektov uvedených v prílohe I alebo prílohe II, už povolených, vykonaných, alebo v procese vykonávania, ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie".

Príloha II (13)

Smernica 2003/35/ES, ktorou sa mení a dopĺňa okrem iných smernica 85/337/EHS, a vstúpila do platnosti 25. júna 2005, zaviedla novú kategóriu prílohy I (22)⁸⁰, ktorá zahŕňa zmeny alebo rozšírenia projektov uvedených v prílohe I, keď takáto zmena alebo rozšírenie samotné dosahujú limity v prílohe I, ak sú stanovené. Tieto zmeny projektu teda musia podstúpiť posúdenie vplyvu na životné prostredie v súlade s článkom 4 (1) smernice. Zmeny alebo rozšírenia existujúcich projektov, ktoré nie sú zahrnuté v prílohe I (22), spadajú pod prílohu II (13) (pozri rámček 1).

Postupný vývoj znenia smernice EIA, týkajúceho sa úprav projektu, odráža judikatúru Súdneho dvora ohľadne tejto veci. Pri mnohých príležitostiach sa Súdny dvor zaoberal otázkou, či by mal byť projekt interpretovaný ako nový projekt alebo ako zmena existujúceho projektu, a ako sa potom na projekt vzťahujú požiadavky článkov 4 (1) a 4 (2) tejto smernice.

Pod pojmom „už povolený" sa v zmysle prílohy II (13) rozumejú projekty, na ktoré bol vydaný súhlas na ich realizáciu.

Vo veci C-2/07, Abraham a ďalší, Súdny dvor dospel k záveru, že bod 12 prílohy II, v spojení s bodom 7 prílohy I smernice EIA (v pôvodnom znení),⁸¹ je potrebné chápať tak, že zahŕňa aj práce na úprave existujúceho letiska. Preto práce na úprave letiska s dĺžkou vzletovej a pristávacej dráhy 2 100 metrov alebo viac, teda predstavujú nielen práce na rozšírenie pristávacej dráhy, ale všetky práce týkajúce sa budov, zariadení alebo vybavenia tohto letiska, a môžu sa teda považovať, a to

⁸⁰ Z prílohy 1 (22) sa stala príloha I (24) po úprave smernice EIA smernicou 2009/31/ES.

⁸¹ Bod 12 prílohy II smernice 85/337/EHS hovorí:
„Zmeny územných projektov rozvoja zaradených v prílohe I a projektov v prílohe I, ktoré slúžia výlučne alebo hlavne na rozvoj a testovanie nových metód alebo výrobkov, a ktoré sa nepoužívali dlhšie ako jeden rok."
Tento text čiastočne zodpovedá prílohe II (13) existujúcej smernice EIA.

najmä z dôvodu ich povahy, významu a vlastností, za zmenu samotného letiska. Tak je to najmä v prípade prác určených na podstatné zvýšenie činnosti letiska a leteckej prevádzky.⁸²

Vo veci C-72/95, Kraaijeveld a ďalší, Súdny dvor rozhodol, že výraz kanalizačné a protipovodňové práce uvedené v bode 10 (e) prílohy II smernice 85/337/EHS (pred úpravou smernicou 97/11 /ES) je potrebné vykladať tak, že zahŕňa nielen výstavbu novej hrádze, ale aj zmenu existujúcej hrádze, vrátane jej premiestnenia, zosilnenia alebo rozšírenia a nahradenia hrádze tým, že postaví novú hrádzu in situ, či už je nová hrádza silnejšia alebo širšia ako tá stará, alebo nie, alebo kombinácie týchto diel (bod 42). Je potrebné poznamenať, že v čase, keď súd vyhlásil svoje rozhodnutie, sa v smernici EIA nenachádzala príloha II (13). Preto Súdny dvor interpretoval túto zmenu v rámci hlavnej kategórie projektov, t.j. príloha II (10) (e).⁸³

V súvislosti s prílohou II (13) môže vzniknúť otázka, ako sa majú interpretovať práce za účelom renovácie, a či by tieto programy renovácie mali spadať do tejto kategórie projektov. Programy renovácie by mohli spadať do dvoch kategórií.

Príloha II (13)

Prvá kategória zahŕňa tie prípady, v ktorých renovácia predstavuje najviac obnovu opotrebovaných alebo pokazených častí. Mohlo by to teda znamenať niečo ako údržbu vo veľkom rozsahu. Keď je projekt zrenovovaný, je taký dobrý, ako keby bol novopostavený, ale nie je odlišný od pôvodného projektu ani rozšírený. S dvoma výhradami sa tento typ renovácie nepovažuje za taký, ktorý patrí do pôsobnosti smernice.

(i) Prvou výhradou je, že renovácia môže zahŕňať použitie nových materiálov, ktoré nahrádzajú pôvodné, aj keď kapacita siete zostáva bezo zmeny. Namiesto potrubí zo železa, medi alebo ílu sa môžu použiť napríklad cementové alebo plastové potrubia. Presnejšie povedané, toto by sa malo považovať za zmenu pôvodného projektu.

(ii) Druhá výhrada vzniká vtedy, ak práce potrebné na vykonanie projektu renovácie budú samy o sebe neobyčajne rušivé (z hľadiska kritérií skríningu v prílohe III). Napríklad môže byť potrebné zničiť chránené stanovište, aby sa získal prístup k zariadeniam pod zemou, ako sú potrubia. Z hľadiska smernice o biotopoch by bolo možné spoliehať sa na posúdenie podľa článku 6. Biotopy chránené podľa vnútroštátnych právnych predpisov by mohli byť v slabšej pozícii a tiež by tu bolo možné uplatniť smernicu EIA, ak sa skutočne jedná o zmenu pôvodného projektu (napr. odlišné druhy potrubí).

⁸² Vec C-2/07 Abraham a ďalší, odseky 33, 34, 36, 40, výroková časť 2. Tento výklad nie je v žiadnom prípade spochybnený skutočnosťou, že smernica EIA 97/11 nahradila bod 12 prílohy II ku smernici EIA 85/337 s novým bodom 13.

⁸³ Príloha II (12) (e) je teraz Prílohou II (12) (f).

Druhá kategória renovácií môže predstavovať nejakú opravu alebo údržbu (pozri vyššie), ale jej hlavnou charakteristikou je, že nejakým spôsobom zmení alebo rozšíri projekt. Napríklad, kanalizačný systém by mohol byť rozsiahlejší, alebo sa pridali čerpacie stanice, alebo by mohla byť zvýšená jeho kapacita. To by viedlo k zmene alebo rozšíreniu, a tak by projekt patril do pôsobnosti smernice a bol by nevyhnutný skríning. Neznamená to, že by bolo nevyhnutne požadované úplné posúdenie vplyvu na životné prostredie. Bude to závisieť na konkrétnom prípade a bude potrebné vziať do úvahy kritériá skríningu prílohy III.

(b) Projekty v prílohe I, ktoré slúžia výlučne alebo hlavne na rozvoj a testovanie nových metód alebo výrobkov, a ktoré nie sú používané viac ako dva roky.

4 Tabuľka prípadov

Súdny dvor Európskej únie